

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 6. januar 2023
Sagsnummer: 2023-210

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed samlenotat for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022.

Notatet er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. december 2022.

Jacob Jensen

/

Jesper Wulff Pedersen

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022

1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og for 2023 og 2024 af fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande
- *Politisk enighed*
KOM (2022) 559
Side 2

2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet for 2023 og om ændring af Rådets forordning (EU) 2022/110, for så vidt angår fastsættelse for 2022 af fiskerimuligheder gældende i Middelhavet og Sortehavet
- *Politisk enighed*
KOM (2022) 525
Side 16

3. Markedssituationen for landbrugsvarer
- *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 18

4. Strategiske planer under den fælles landbrugspolitik
- *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 24

5. Kommissionens evaluering af EU's dyrevelfærdslovgivning
- *Information fra Kommissionen*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 28

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

Den 11.-12. december 2022

1. **Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og for 2023 og 2024 af fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande** **KOM (2022) 559**

Revideret genoptryk af grund og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 24. november 2022. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande uden for Østersøen (forslaget om fiskerimuligheder) og for 2023 og 2024 af fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande. Forslaget omfatter dels EU-bestande, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande og dels autonome bestande, som EU får adgang til. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC¹ for 2023 (2023 og 2024 for visse dybhavsbestande) og fordele EU's rådigheds mængder til medlemsstaterne (kvoter) for fiskeriet. Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2022) 559 af 28. oktober 2022 fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og for 2023 og 2024 af fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 7. november 2022.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022 med henblik på politisk enighed.

Formål og indhold

Forslaget omfatter dels EU-fiskebestande, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande, og dels autonome bestande, som EU får adgang til at fiske. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC for 2023 (2023 og 2024 for visse dybhavsbestande) og fordele EU's rådigheds mængder til medlemsstaterne på niveauer, der er i overensstemmelse med den fælles fiskeripolitik's overordnede målsætninger. For et stort antal bestande er der i forslaget endnu ikke angivet et forslag til TAC, da disse bestande indgår i forhandlinger med tredjelande. Omfanget af bestande uden forslag til konkrete TAC'er er blevet meget stort som følge af, at Storbritannien fra 1. januar 2021 er blevet en selvstændig kyststat.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimulighederne udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) under hensyntagen til principperne for TAC-fastsættelse, som fremgår af Kommissionens meddelelse om status og retningslinjer for fiskerimulighederne for 2023 (Kommissionens politikerklæring - KOM (2022) 253).

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

Det fremgår af Kommissionens politikerklæring, at fiskebestandene i overensstemmelse med principperne i grundforordningen for EU's fælles fiskeripolitik (EU 1380/2013) skal være forvaltet efter målsætningerne om maksimalt bæredygtigt udbytte. Hovedmålsætningen for Kommissionens forslag til fastsættelse af fiskerimulighederne for 2023 vil derfor være at fastholde eller nå maksimalt bæredygtigt udbytte (F_{MSY}^2).

Kommissionen vil foreslå at anvende enten MSY-værdien (maksimalt bæredygtigt udbytte) eller det MSY-interval, som ICES har angivet, forudsat at de flerårige planer åbner mulighed for denne fleksibilitet, når der foreligger MSY-rådgivning. Der er en flerårig plan for de demersale bestande i Nordsøen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/973) og for de demersale bestande i Vestlige Farvande (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/472).

For bestande, hvor der ikke foreligger en fuld analytisk rådgivning, vil TAC/kvoter blive foreslået på basis af den foreliggende videnskabelige rådgivning og uden at gå på kompromis med bevaringsbehovet for bestandene. Hvor der ikke foreligger videnskabelig rådgivning, vil Kommissionen anvende forsigtighedsprincippet på en systematisk, foruddefineret og gennemsigtig måde.

Landingsforpligtelsen er nu indført for alle fiskerier efter kvoterede arter i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, de nordvestlige og de sydvestlige farvande. Det betyder, at fiskerimulighederne skal fastsættes under hensyntagen til, at de nu skal afspejle fangsterne i stedet for at afspejle landingerne, jf. grundforordningen (EU) 1380/2013. Der er indført fleksibilitetsmekanismer, som kan indgå i forvaltningen af bestandene med henblik på at tilpasse fiskerimulighederne til en fuld landingsforpligtelse. Dette omfatter år-til-år-fleksibilitet og arts-fleksibilitet. Dertil kommer visse undtagelser fra landingsforpligtelsen gennem de minimis-undtagelser³ og undtagelser baseret på høj overlevelse. Kommissionen vil tage disse sidstnævnte mekanismer i betragtning ved fastsættelsen af TAC for de enkelte bestande.

For visse bestande har ICES rådgivet om, at der ikke bør være nogen fangster. Hvis denne rådgivning følges, vil det under landingsforpligtelsen indebære, at det ikke vil være muligt at fortsætte andre fiskerier, hvor disse bestande indgår som en uundgåelig bifangst. I sådanne situationer vil Kommissionen, for at sikre balancen mellem hensynet til mulighederne for et fortsat fiskeri, herunder socioøkonomiske hensyn, og hensynet til opnåelse af god økologisk tilstand for bestandene, foreslå specifikke TAC'er til bifangster. ICES' rådgivning for torsk i Kattegat er ligesom for 2021 og 2022 ingen fangster. TAC for torsk i Kattegat har i en længere årrække været fastsat alene til bifangster. Det foreslår Kommissionen også for 2023. Kommissionen har for 2023 også foreslået at videreføre de supplerende foranstaltninger for beskyttelse af torsk i Kattegat, som blev indført for fiskeriet i 2020, i form af selektive redskaber eller projekt med fuldt dokumenteret fiskeri med elektronisk monitorering. Forslaget indeholder endnu ikke en konkret TAC-størrelse for torsk i Kattegat. Kommissionen har videreført en bestemmelse fra 2022 om, at der kan afsættes en ekstra mængde torsk til fartøjer, der deltager i et projekt med elektronisk monitorering i Kattegat.

Aftaler med tredjelande

Forslaget implementerer de fiskeriaftaler, som EU indgår for 2023 med en række tredjelande for så vidt angår fiskerimuligheder, herunder Norge, Storbritannien, Færøerne og Grønland. Forslaget fordeler desuden de kvoter, som vedtages blandt andet på årsmøder mv. i NEAFC (Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav), NAFO (Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav), ICCAT (Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet), IATTC (Den Inter-Amerikanske Kommission for Tropisk Tunfisk) og CCAMLR (Konventionen om bevarelse af

² Den fiskeridødelighed, der indebærer at man kan opnå maksimalt bæredygtigt udbytte.

³ Undtagelse for små fangster af visse arter.

de marine levende ressourcer i Antarktis) m.fl. Endelig fordeles de kvoter, der aftales i kyststatsforhandlinger om makrel, atlanto-skandisk sild og blåhvilling.

EU-Norge-Storbritannien

De trilaterale konsultationer regulerer forvaltningen af seks fælles bestande i Nordsøen (torsk, kuller, mørksej, hvilling, rødspætte og sild), der tidligere var reguleret bilateralt mellem EU og Norge. Af de fælles forvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, mørksej og sild af betydning for Danmark.

EU-Norge

De bilaterale konsultationer mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af syv fælles bestande i Skagerrak (torsk, kuller, hvilling, rødspætte, rejer, sild og brisling). EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC for de respektive bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Af de fælles forvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, rejer og sild af betydning for Danmark. I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen så som brisling, sperling, havtaske, jomfruhummer og rejer, samt blåhvilling i alle farvande og arktisk torsk, rødfisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand. Ligeledes skal der aftales adgangen til at fiske i hinandens farvande, der følger af aftalen om fiskerimulighederne for Skagerrak, samt den bilaterale aftale mellem EU og Norge for Nordsøen, øvrige norske farvande, og visse EU-farvande.

EU-Storbritannien

De bilaterale konsultationer mellem EU og Storbritannien dækker forvaltningen af 76 fælles bestande i Nordsøen, den Engelske Kanal og farvandene vest for de britiske øer. Konsultationerne dækker derved bestande, der tidligere var forvaltet internt i EU, inden Storbritannien blev en selvstændig kyststat fra 1. januar 2021. Fiskerisamarbejdet mellem EU og Storbritannien er baseret på Handels- og Samarbejdsaftalen, der fastlægger betingelser i forhold til målsætninger og timing for de årlige konsultationer, og fastlægger herudover en fordelingsnøgle for fiskerimulighederne for hver af de fælles bestande. Aftalen indeholder desuden ændring i fordelingen mellem de to parter for de bestande, hvor Storbritannien i perioden 2021-25 får overført yderligere kvotemængder (bilag 35 i Handels- og samarbejdsaftalen). Der er i Handels- og Samarbejdsaftalen mellem EU og Storbritannien fastlagt fuld adgang til at fiske i hinandens farvande i 2023, hvorfor dette ikke skal indgå som et årligt aftale-element.

Af de fælles forvaltede bestande, der indgår i efterårets konsultationer for 2022, er særligt jomfruhummer, kulmule, havtaske samt en række fladfiskearter i Nordsøen af betydning for Danmark. Dertil kommer visse bestande af betydning for Danmark, hvor fiskerimulighederne skal fastlægges i løbet af året, da fiskeriåret ikke er overensstemmende med kalenderåret. Dette gælder tobis, brisling og sperling.

Handels- og Samarbejdsaftalen giver mulighed for direkte udveksling af fiskerimuligheder mellem den enkelte EU-medlemsstat og Storbritannien. Der er truffet beslutning om implementering af denne mulighed.

Rådet har i efteråret 2021 vedtaget et generelt mandat for de årlige konsultationer om fiskerimuligheder frem til 30. juni 2027 (Rådets afgørelse (EU) 2021/1875). Mandatet fastlægger de generelle principper for EU's holdning i konsultationerne, der følger af målsætningerne i den fælles fiskeripolitik.

ICES anvender ikke EU's forvaltningsplan i sin rådgivning for bestande, hvor der er andre parter (Norge og Storbritannien), som har andel af de pågældende bestande, idet planen er EU's tilgang til forvaltningen. ICES angiver dog fangstoptioner i rådgivningen ved en anvendelse af planen.

Fælles bestande

Oversigt over den biologiske rådgivning om de fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for 2023 og den danske kvoteandel. Den danske andel er angivet som dansk andel af EU's kvote

Art	ICES' rådgivning for 2023	TAC i 2022	Dansk andel af EU's kvote
Torsk i Nordsøen, Skagerrak og østlige engelske kanal (7d)	Rådgivning 26.008 tons (+82 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning. Den estimerede gydebiomasse (SSB) er under B_{lim}^4 . Fiskeridødeligheden (F) vurderes at være lige under grænseværdien F_{MSY} . Rekrutteringen har været på et lavt niveau de seneste ca. 20 år.	13.246 tons i Nordsøen, 1.893 tons i Skagerrak og 772 tons i østlige engelske kanal. Supplerende tiltag er vedtaget i EU og i Danmark gennemført i en national torskeplan bl.a. med krav om tilstrækkeligt kvotegrundlag eller selektive redskaber.	39 pct. i Nordsøen og 83 pct. i Skagerrak
Kuller i Nordsøen, Skagerrak og vest for Skotland (6a)	Rådgivning 137.058 tons (+7 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) har fluktueret meget gennem årene og vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	44.924 tons i Nordsøen, 2.761 tons i Skagerrak og 5.006 tons i område 5b og 6a	33 pct. i Nordsøen og 84 pct. i Skagerrak
Mørksej i Nordsøen og Skagerrak / Kattegat og vest for Skotland (6)	Rådgivning 58.912 tons (+19 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være lidt under MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger over F_{MSY} .	44.950 tons i Nordsøen, og Skagerrak/Kattegat og 4.664 tons i område 6 mv.	10 pct. i Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat
Kulmule i Nordsøen	Rådgivning 83.130 tons (+11 pct. i forhold til rådgivning for 2022) for den samlede nordlige bestand. MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være langt over MSY. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	2.754 tons i Nordsøen	71 pct.
Kulmule i Skagerrak/Kattegat	Rådgivning 83.130 tons (+11 pct. i forhold til rådgivning for 2022) for den samlede nordlige bestand. MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være langt over MSY. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	2.2.379 tons i Skagerrak/Kattegat	92 pct.
Hvilling i Nordsøen og østlige engelske kanal	Rådgivning 110.172 tons (+25 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	26.636 tons i Nordsøen	28 pct.
Hvilling i Skagerrak / Kattegat	Rådgivning 676 tons for 2023 og 2024 (-27 pct. i forhold til rådgivning for 2021 og 2022). Databegrænset bestand.	929 tons	90 pct.
Rødspætte i Nordsøen og Skagerrak	Rådgivning 150.705 tons (+6 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	125.692 tons i Nordsøen, 16.816 tons i Skagerrak	28 pct. i Nordsøen og 79 pct. i Skagerrak
Tunge i Nordsøen	Rådgivning 9.152 tons (-40 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være omkring MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger omkring F_{MSY} .	15.330 tons	4 pct.

⁴ B_{lim} : Grænseværdi for en bestands gydebiomasse – en nedre værdi. Inden for den biologiske rådgivning findes der grænseværdier, der betyder, at der skal tages særlige tiltag for at genopbygge bestanden.

Art	ICES' rådgivning for 2023	TAC i 2022	Dansk andel af EU's kvote
Lange i Nordsøen	Rådgivning 15.092 tons (-18 pct. i forhold til rådgivning for 2020 og 2021). Rådgivning gælder for både 2022 og 2023. Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen. ICES' rådgivning dækker en række områder, og TAC for lange i Nordsøen fastsættes ud fra en delmængde af den samlede rådgivning,	3.127 tons i Nordsøen	43 pct.
Lange i Skagerrak/Kattegat	Rådgivning 15.092 tons (-18 pct. i forhold til rådgivningen for 2020 og 2021). Rådgivning gælder for både 2022 og 2023). Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen. ICES' rådgivning dækker en række områder, og TAC for lange i Skagerrak/Kattegat fastsættes ud fra en delmængde af den samlede rådgivning,	144 tons	60 pct.
Jomfruhummer i EU-farvande i Nordsøen	Ingen samlet rådgivning for hele Nordsøen. ICES vurderer bestanden og fiskeritrykket for jomfruhummer i Nordsøen for en række separate delområder i EU-farvande. TAC fastsættes dog for hele området samlet. ICES rådgiver efter MSY-tilgangen/forsigtighedsprincippet.	24.268 tons	39 pct.
Rejer i Skagerrak og Norske Rende	Rådgivning 5.882 tons for de to første kvartaler af 2023 (+22 pct.). MSY-rådgivning, idet der arbejdes på en opdatering af EU/Norges langsigtede forvaltningsstrategi. Gydebiomassen (SSB) vurderes at ligge under MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	5.398 tons i Skagerrak	65 pct. i Skagerrak
Sild i Nordsøen (NSAS)	Rådgivning 414.886 tons (-22 pct. i forhold til rådgivning for 2022) /Heraf bifangst: 11.073 tons (+27 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være lige over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	427.628 tons (konsum), 8.174 tons (bifangst)	Variabel andel af konsumkvoten og 98 pct. af bifangstkvoten
Sild i Skagerrak / Kattegat	Rådgivning på 0 tons for Østersøbestanden (samme rådgivning som for 2022) og 414.886 tons for Nordsøbestanden (-22 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning. ICES rådgiver separat for Nordsøbestanden (NSAS) og Østersøbestanden (WBSS) (MSY-rådgivning), men der er en blanding af bestandene i Skagerrak/Kattegat.	25.021 tons (konsum), 6.659 tons (bifangst) (Kun 1.136 tons sild, heraf 996 tons for EU, må tages i Skagerrak/Kattegat.)	48 pct. af konsumkvoten og 85 pct. af bifangstkvoten
Brisling i Nordsøen/Skagerrak / Kattegat	Rådgivning 68.690 tons for perioden 1. juli 2022 til 30. juni 2023 (-36 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning.	12.570 tons i Skagerrak/Kattegat (1. juli 2022 til 30. juni 2023). 56.120 tons i Nordsøen (1. juli 2022 til 30. juni 2023).	72 pct. i Skagerrak 94 pct. i Nordsøen
Brisling i den engelske kanal	Rådgivning 9.200 tons. ICES har ændret rådgivning fra kalenderår til perioden fra 1. juli til 30. juni det følgende år. ICES rådgiver ud fra en MSY-tilgang.	9.200 tons (1. juli 2022 - 30. juni 2023)	68 pct.
Tobis i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat	Rådgivning foreligger februar 2023 TAC søges fastsat i marts i forlængelse af modtagelse af den biologiske rådgivning i februar med henblik på start af fiskeri efter tobis pr. 1 april 2023.	88.844 tons	96 pct.
Hestemakrel i Nordsøen og Kanalen	Rådgivning 8.969 tons (-36 pct. i forhold til rådgivningen for 2020 og 2021). Rådgivningen dækker 2022 og 2023. Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen.	8.969 tons	54 pct.

Art	ICES' rådgivning for 2023	TAC i 2022	Dansk andel af EU's kvote
Hestemakrel i de vestlige områder	Rådgivning ingen fangst (-100 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning. Rådgivningen dækker et større område end TAC.	61.416 tons	11 pct.
Havgalt i det nordøstlige Atlanterhav	Rådgivning 22.791 tons (+19 pct. i forhold til rådgivningen for 2020 og 2021). Rådgivningen gælder for 2022 og 2023. Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen.	22.791 tons	26 pct.

Makrel

På baggrund af rådgivningen fra ICES forventes kyststaterne EU, Norge, Storbritannien, Island, Grønland og Færøerne at blive enige om en TAC for makrel i Nordøstatlanterhavet på 782.066 tons for 2023, svarende til en reduktion på 2 pct. i forhold til TAC'en for 2022. Der forhandles fortsat om en fordelingsaftale for makrel. Såfremt det ikke lykkes kyststaterne at blive enige om en aftale om en ny fordeling af bestanden inden årsskiftet, vil hver part unilateralt fastsætte sin kvote for 2023.

Blåhvilling

På baggrund af rådgivningen fra ICES om en TAC på 1.359.629 tons for 2023 i henhold til forvaltningsplanen er kyststaterne EU, Norge, Island, Færøerne og Storbritannien blevet enige om TAC-fastsættelsen for 2023. Rådgivningen fra ICES svarer til en øgning på 81 pct. i forhold til TAC'en for 2022. Kyststaterne forventes ikke at indgå aftale om en ny fordeling af bestanden, hvorfor hver part unilateralt fastsætter sin kvote for 2023.

Atlanto-skandisk sild

På baggrund af rådgivningen fra ICES er kyststaterne Norge, Island, Færøerne, Rusland og Storbritannien blevet enige om en TAC på 511.171 tons for 2023 baseret på forvaltningsstrategien, svarende til et fald på 15 pct. i forhold til TAC'en for 2022. Kyststaterne forventes ikke at indgå en aftale om en ny fordeling af bestanden, hvorfor hver part unilateralt fastsætter sin kvote for 2023. Efter Brexit er EU ikke længere kyststat og deltager i forvaltningen af fiskeriet som fiskeripart.

EU-bestande

Oversigt over den biologiske rådgivning og Kommissionens forslag om TAC for EU's autonome bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for 2023 samt TAC i 2022 og den danske kvoteandel:

Art	ICES' rådgivning for 2022	EU-TAC i 2022 i tons	Kommissionens forslag til EU-TAC i 2023 i tons	Dansk andel af EU's kvote
Torsk i Kattegat	Rådgivning 0 (samme rådgivning som for 2022). Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen, der viser et fald i bestanden og en lille rekruttering i de senere år. Der rådgives ud fra forsigtighedsprincippet.	97 tons (Bifangst) Herudover mulighed for op til 30 pct. ekstra til fartøjer, der deltager i projekt med elektronisk monitorering (dog maksimalt 300 kg. pr. fartøj).	50 tons (Bifangst) Herudover mulighed for op til 30 pct. ekstra til fartøjer, der deltager i projekt med elektronisk monitorering (dog maksimalt 300 kg. pr. fartøj).	62 pct.
Tunge i Skagerrak/Kattegat/Østersøen	MSY-rådgivning i henhold til EU-forvaltningsplanen med en intervalrådgivning mellem 380 og 504 tons (-30 pct. i forhold til rådgivning for 2022). F_{MSY} er på 504 tons. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være	723 tons	498 tons (-31 pct.) Der er foretaget et fradrag for udsmid under de-minimis.	84 pct.

Art	ICES' rådgivning for 2022	EU-TAC i 2022 i tons	Kommissionens forslag til EU-TAC i 2023 i tons	Dansk andel af EU's kvote
	over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .			
Jomfruhummer i Skagerrak/Kattegat	MSY rådgivning i henhold til EU-forvaltningsplanen med en interval fangstrådgivning mellem 8.554 og 12.076 tons (-17 pct. i forhold til rådgivning for 2022). Hele intervallet vurderes at være bæredygtigt. Fiskeridødelighed angives som fangstrater. Fangstrate under F_{MSY} . ICES giver en rådgivning, der tager højde for undtagelsen fra landingsforpligtelsen begrundet i høj overlevelse i intervallet mellem 7.155 og 10.094 tons.	8.501 tons	7.155 tons (-16 pct.)	73 pct.
Rødspætte i Kattegat, Sundet og Bælthavet	Rådgivning 11.914 tons (+35 pct. i forhold til rådgivning for 2022). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være langt over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} . Inkluderer en andel i Sundet og Bælterne (område 22-23).	555 tons i Kattegat	1.059 tons (+91 pct.) Der er foretaget et fradrag for udsmid under undtagelse for høj overlevelse.	89 pct.
Skolæst i Skagerrak/Kattegat	Rådgivning på 0 tons for 2023 og 2024. Samme rådgivning som for 2021 og 2022.	5 tons (bifangst) i 2021 og 2022	2 tons (bifangst) i 2023 og 2024	95 pct.

Kommissionen foreslår herudover – som i tidligere år – et forbud mod fiskeri efter visse sårbare arter. Disse arter må, når de fanges utilsigtet, ikke skades og skal straks genudsættes. Dette gælder blandt andet en række haj- og rokkearter.

Dybhavsbestande

Kommissionens forslag indeholder fiskerimuligheder for visse dybhavsbestande for 2023 og 2024. Dybhavsbestande er fiskebestande, der fanges i farvande uden for de vigtigste fiskepladser på kontinental-soklen. De fleste af arterne vokser langsomt og lever meget længe. Det gør dem særligt sårbare over for fiskeriaktiviteter. Fiskeriet har i EU været reguleret siden 2003 for at genopbygge sådanne nedfiskede, langsomt voksende bestande.

Danmark har fiskerimuligheder for en enkelt dybhavsbestand (skolæst i Skagerrak og Kattegat). Intet direkte fiskeri efter skolæst i Skagerrak og Kattegat er tilladt og TAC er således alene til bifangster.

Andre bestemmelser

År-til-år fleksibilitet

Forslaget indeholder endvidere regler for år-til-år fleksibilitet. Det fremgår heraf, at de hidtidige regler om år-til-år fleksibilitet jf. rådsforordning 847/96 kun anvendes, når medlemsstaterne ikke anvender den mulighed for år-til-år fleksibilitet, som fremgår af grundforordningen. Grundforordningens bestemmelser om år-til-år fleksibilitet kan anvendes for bestande omfattet af landingsforpligtelsen, hvilket efter 2019 er alle kvoterede bestande omfattet af forordningen.

9 pct. artsfleksibilitet

Af grundforordningens artikel 15, stk. 8, fremgår, at fangster af arter, der er underlagt landingsforpligtelsen, og som fanges ud over de tilladte kvoter for disse arter, eller hvor medlemslande ikke har kvoter, kan afskrives på kvoterne for målarter, forudsat at de ikke overstiger kvoten for målarter med mere end 9 pct. Dette forudsætter dog, at ikke-målarterne er inden for sikre biologiske grænser. Kommissionen har i forslaget – som i 2021 anført, for hvilke bestande denne bestemmelse kan finde anvendelse.

Fodnoter

Den hidtidige bestemmelse om mulighed for afskrivning af tilhørende bifangster på hovedarten i visse pelagiske fiskerier og industrifiskerier fastholdes i forslaget som i 2021. Det anføres fortsat i forslaget, at bifangster, som fratrækkes kvoten i henhold til fodnoten, og bifangster af arter, der fratrækkes kvoten i henhold til ovenfor anførte 9 pct. artsfleksibilitet, tilsammen ikke må overstige 9 pct. af kvoten.

Europæisk ål

ICES har den 3. november 2022 fremlagt sin rådgivning for ål. ICES anbefaler, at der ikke bør være fangster af ål i nogen habitater i 2023, når forsigtighedsprincippet anvendes. Dette gælder både for rekreative og erhvervsmæssige fangster og inkluderer fangster af glasål til udsætning og akvakultur. ICES rådgiver endvidere om at andre menneskeskabte dødeligheder for ål end fiskeri bør være nul. Kommissionen har foreslået, at udvide den kontinuerlige tre-måneders lukkeperiode for ålefiskeri i saltvand i ålens vandringsperiode til seks måneder både for det erhvervsmæssige og det rekreative fiskeri.

Havbars i det nordøstlige Atlanterhav

Foranstaltninger for havbars indgår i forhandlingerne med Storbritannien. Kommissionen har foreløbigt foreslået at videreføre de foranstaltninger for havbars der gælder for 2022, herunder regler for rekreativt fiskeri efter denne bestand i flere havområder, blandt andet i Nordsøen syd for Hanstholm (område 4b). For det rekreative fiskeri foreslås der således en fangstbegrænsning for havbars på to fisk pr. dag fra 1. marts til 30. november 2023 og kun fangst og genudsætning ("catch and release") uden for dette tidsrum i 2023.

Intern fordeling af makrel

Ved en eventuel manglende aftale om makreladgang med Norge forventes drøftelser om den andel af EU's makrelkvote, som allokeres til Danmark i norske farvande for både 2022 og 2023 at indgå i drøftelserne af nærværende forslag. EU har en makrelkvote i norske farvande. Kvoten er 100 pct. allokeret til Danmark. Hverken for 2021 eller 2022 er det lykkedes EU og Norge at blive enige om forvaltningen af makrel, herunder adgang til fiskeri af makrel i hinandens farvand. Derfor har EU og dermed Danmark i øjeblikket ikke adgang til at fiske makrel i norske farvande.

For 2022 er kvoten i norske farvande derfor ikke uddelt. Det drejer sig om 12.460 tons. Sagen har været drøftet i rådsregi i løbet af 2022. Den 20. september 2022 fremlagde Kommissionen et dokument med forslag til fem forskellige løsningsmodeller på den interne makrelfordeling. Løsningsmodellerne inkluderer i varierende grad en kvoteandel til Danmark. Kun én løsningsmodel vil, afhængigt af udformningen, eventuelt kunne give Danmark hele sin kvoteandel til makrelfiskeri i Nordsøen. Flere af løsningsmodellerne lægger op til yderligere forhandling om den præcise fordeling.

Yderligere opdateringer

Kommissionen har efter forslagets fremlæggelse fremlagt visse non-papers med opdatering af forslaget. Senest den 30. november 2022 har Kommissionen fremlagt et non-paper med TAC-forslag for torske i Kattegat på 50 tons som bifangst i 2023 (mod 97 tons som bifangst i 2022) og for skolæst i Skagerrak/Kattegat på 2 tons som bifangst i henholdsvis 2023 og 2024 (mod 5 tons som bifangst i 2021 og 2022).

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Fastsættelse af fiskerimuligheder har erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der er både stigende og fallende TAC'er af relevans for dansk fiskeri i forslaget. Forslaget i sin oprindelige form indeholder som nævnt meget få konkrete forslag til TAC for 2023 for bestande af interesse for Danmark. En stor del af TAC for disse bestande fastsættes som nævnt i forhandlinger med tredjelande, hvorfor forslag til TAC'er ikke er inkluderet. De vigtigste og mest økonomisk betydende bestande for dansk fiskeri er således afhængige af disse forhandlinger med tredjelande. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil derudover også afhænge af blandt andet udviklingen i afsætningspriserne samt omkostninger, herunder brændstof, og af fiskerimønstre. Fiskerimulighedernes størrelse har selvsagt også afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser for forarbejdningsindustrien.

Der var for 2020, 2021 og 2022 forudset visse erhvervsøkonomiske konsekvenser i de demersale fiskerier ved supplerende tiltag til beskyttelsen af torsk i både Nordsøen, Skagerrak og Kattegat i forhold til indvirkningen på hvor og hvordan, der må fiskes. Disse tiltag forventes fortsat i 2023. Beskyttelsestiltag for torsken vurderes på længere sigt dog at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, da torskebestanden vil blive genopbygget. Tilsvarende var der for 2020, 2021 og 2022 forudsat visse statsfinansielle konsekvenser gennem øgede kontrolfunktioner. Disse vurderes også at fortsætte i 2023. Kontrolomkostningerne holdes inden for egen ramme.

I forhold til makrelfordeling kan forslaget have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser for det danske fiskerierhverv. Afregningsværdien for den pågældende makrelkvote i 2021 på 13.573 tons var ca. 137 mio. kr. Ved samme kilopris i 2022 vil værdien af kvoten på 12.460 tons være ca. 128 mio.kr. Kvoten udgør ca. 40 pct. af Danmarks samlede makrelkvote.

Særligt i forhold til den foreslåede seks måneders lukkeperiode for det erhvervsmæssige fiskeri efter ål i saltvand kan det anføres, at der er ca. 200 ålebedrifter, som udøver erhvervsmæssigt fiskeri efter ål i saltvand. I alt blev der i 2021 landet 224 tons ål fra erhvervsmæssigt fiskeri i saltvand til en samlet værdi af ca. 17 mio. kr. Heraf udgør værdien af landede blankål ca. 11 mio. kr. Ca. 80 fiskere fiskede kun ål, hvoraf én fisker landede ål til en værdi af 1.171.795 kr.

Hvis der indføres en lukkeperiode for ålefiskeri i seks måneder, som i henhold til forslaget skal omfatte den vigtigste vandringsperiode for europæisk ål og månederne omkring, vil det – uanset om perioden ligger fra 1. august til 31. januar eller fra 1. september til udgangen af februar – betyde, at fiskeriet efter blankål reduceres med ca. 98 pct., da dette fiskeri netop finder sted i efterårsperioden. I forhold til det samlede fiskeri, dvs. fiskeri efter gulål og blankål, vurderes en sådan lukkeperiode at ville ramme ca. 70-75 pct. af det samlede erhvervsmæssige ålefiskeri. Der vil i givet fald være mulighed for et mindre fiskeri efter gulål, som topper i juni og juli, men forslaget vil *de facto* være at betragte som en lukning af ålefiskeriet i Danmark.

Siden 2009 har Danmark aktivt arbejdet med at genoprette den europæiske ålebestand, herunder opfyldt kravet om mindst 50 pct. reduktion i ålefiskeriet. De erhvervsmæssige landinger i saltvand er reduceret med ca. 60 pct. fra 550 tons i gennemsnit i årene 2004-2006 til 224 tons i 2021.

Danmark er det eneste medlemsland, som har næsten al erhvervsmæssigt ålefiskeri i saltvand, dvs. ca. 95 pct. i saltvand og ca. 5 pct. i ferskvand. I alt blev der i 2021 landet 8,5 tons ål fra 19 fiskere i ferskvand til en samlet værdi af knap 800.000 kr.

DTU Aqua har beregnet, at de erhvervsmæssige marine landinger af ål i EU kun udgør tre pct. af den samlede dødelighed for ålebestanden.

Forslaget vil også have konsekvenser for dansk akvakultur, idet forslaget på lignende vis lægger op til lukkeperiode for glasålsfiskeri. Det vil vanskeliggøre danske åleopdrætteres køb af glasål til udsætning eller opdræt. Produktionen udgjorde 1.176 tons i 2021 til en samlet værdi af knap 80 mio. kr.

I forhold til erhvervsøkonomiske konsekvenser er det generelt vigtigt, at der snarest muligt aftales adgang til norske farvande fra årets begyndelse.

Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande.

Høring

Sagen har været i høring i §5-udvalget (fiskeri) og §7-udvalget (rekreativt fiskeri, ferskvandsfiskeri og fiskepleje), hvilket gav anledning til nedenstående bemærkninger.

Hvad angår høringssvar om den interne makrelfordeling i EU fra Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Pelagiske Producent Organisation henvises til samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 15. september 2022.

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) finder grundlæggende, at kvoterne fastsættes i overensstemmelse med den videnskabelige rådgivning også i de tilfælde, hvor der er tale om en positiv udvikling i bestanden.

Derfor bør Kommissionens forslag tage højde for den seneste videnskabelige rådgivning og fastsætte fiskerimulighederne derefter. Det betyder konkret, at DFPO anbefaler en forhøjelse af torskekvoten med 63 pct. i Nordsøen til 21.652 tons og 3.094 tons i Skagerrak. For kuller i Nordsøen bør kvoten hæves til 117.048 tons og 7.127 tons i Skagerrak. For kulmule i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat anbefaler DFPO en stigning på 10,8 pct. i overensstemmelse med den biologiske rådgivning.

En udfordring var dog de tilfælde, hvor den biologiske rådgivning ramte skævt i forhold til bestandsudviklingen. Et sådant eksempel var den biologiske rådgivning for rødspætte i Nordsøen og Skagerrak, som efter fiskernes vurdering var alt for positiv. Her var det i stedet DFPO's anbefaling at sætte TAC på et lavere niveau end ICES anbefaler og mindre end niveauet for indeværende år. Omvendt så vurderer DFPO, at den biologiske rådgivning for havtaske og sej ikke afspejler den faktiske bestandsudvikling og derfor bør sættes højere end anbefalet af ICES, for havtaske bør det indebære en roll-over for TAC'en.

DFPO var fortsat bekymrede for sildebifangst og fiskeri i Skagerrak. Det var vigtigt for DFPO, at der bliver fastholdt en bifangst til det danske industrifiskeri i Nordsøen og Skagerrak.

DFPO beklagede også, at et forslag til regulering af fiskeriet udelukkende blev vurderet ud fra et uspecificeret beskyttelsesniveau, frem for at forholde sig til forslagets konsekvenser for fiskeriet, fiskerne og følgeindustrien. DFPO understregede, at der i flere år var blevet efterspurgt en socioøkonomisk analyse,

der skulle sigte mod at vurdere Kommissionens forslag om fiskerimuligheders økonomiske konsekvenser for fiskeriet. DFPO mente, at det havde den konsekvens, at der blev truffet beslutninger på et uoplyst grundlag.

DFPO påpegede, at ICES' nye måde at rådgive for de såkaldte kategori 3 bestande var useriøs. DFPO mente, at det kom til udtryk i rådgivningen for hvilling i Skagerrak/Kattegat, hvor bestanden var vokset med 45 pct., men konkret gav anledning til en reduktion på 27 pct. af kvoten. DFPO forstod ikke, hvordan det passede ind i en forvaltning, der forbød udsmid, og mente ikke, at der var taget højde for bestandssituationen. Selvom hvilling var den bestand, hvor misforholdet mellem bestandssituation og rådgivning ifølge DFPO kom mest til udtryk, så gjorde det sig også gældende for andre arter. DFPO påpegede, at det også gjorde sig gældende for rødtunge, havtaske og til dels lange. DFPO understregede vigtigheden af, at man ikke underudnyttede vigtige ressourcer i forsøget på at give bedre betingelser for en enkelt bestand. DFPO fandt det vigtigt, at man ikke vedtog regler, der umiddelbart virkede effektive på papiret, men som ikke havde effekt på bestandene. DFPO mente grundlæggende, at bifangstregler gav store problemer for fiskeriet. DFPO fandt ambitionen om at "sætte noget i banken" ved ikke at udnytte væksten i nogle bestande udemærket, men det bør ske sådan, at det ikke skaber problemer med overholdelse af landingspligten.

For ål understregede DFPO, at Kommissionens forslag om at udvide lukkeperioden for fangst af ål fra de nuværende fire måneder til seks måneder ville være en de facto afvikling og lukning af bundgarnsfiskeriet efter ål i Danmark. DFPO var uforstående for, at man ønskede at forbyde fiskeri i saltvand og indføre lukkeperioder. DFPO påpegede, at der var tale om helt urimelige krav, som ikke ville forandre ålebestandens tilstand. DFPO mente, at fiskeriet udgjorde en meget lille del af den samlede dødelighed for ål, hvorfor det var forkert at ødelægge grundlaget for en gammel dansk fiskeritradition med skånsomme og passive redskaber. Det var et vigtigt erhvervsfiskeri af stor betydning for kystnære samfund. DFPO mente, at der burde foretages en grundig analyse af konsekvensen for ålebestanden, før man valgte så drastiske tiltag. DFPO understregede at andre faktorer end fiskeri udgjorde langt største delen af dødeligheden. Hvis Kommissionens forslag gennemføres, så mente DFPO, at der burde rejses krav om at de berørte fiskere kompenseres for deres tab. Slutteligt er det vigtigt for DFPO, at fiskeriet kan påbegyndes den 1. januar 2023.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri PO (FSK-PO) understregede, at Kommissionens forslag ville medføre en lukning af det danske ålefiskeri, men ikke redde ålen. Ifølge FSK-PO, burde Danmark forsøge at genoprette ålen, men samtidig fortsætte fiskeriet. FSK-PO mente, at Danmark bør fastholde, at ålegenopretningsplanen var det værktøj, man skulle bruge til at genoprette ålebestanden. Det burde ikke være en del af TAC kvoteforordningen. Alternativt foreslog FSK-PO, at der i teksten til TAC-kvoteforordningen for 2023 kunne tilføjes en linje om, at lande enten skulle implementere en lukkeperiode eller implementere yderligere nationale tiltag, der skulle godkendes af Kommissionen. Derudover burde man fra dansk side insistere på, at medlemsstaterne implementerede alle foranstaltninger i ålegenopretningsplanerne. FSK-PO mente, at der burde indsamles mere data, der kunne vise det reelle billede af ålebestanden i europæiske farvande. FSK-PO opfordrede til at eventuelle yderligere tiltag skulle drøftes på nationalt niveau mellem erhvervet, ministeriet og interessenter. Ålefiskerne var villige til at gå langt for at sikre fiskeriets fremtid. FSK-PO anerkendte, at ICES rådgav om nul fangst for ål, men understregede dog, at rådgivningen ikke var ændret siden ålegenopretningsplanen i 2007. Derfor var FSK-PO kritiske over for tilgangen til ål, da datasættet ikke var godt nok. Medlemsstaterne var tidligere blevet enige om, at genopretningen af europæiske ål og målet om 40 pct. udslip af blankål ville tage tid. Derfor er FSK-PO meget uforstående overfor, at man nu ønskede at implementere yderligere foranstaltninger, der lukkede fiskeriet, når den plan man havde endnu ikke er gennemført. FSK-PO mente, at man som sidste udvej kunne finde inspiration i middelhavslandenes aftale om ål, hvor lukkeperioden opdeles som 3 + 3 måneder. Der ville Danmark kunne placere de øvrige 3 måneder under glasålen migration og ankomst

i foråret. FSK-PO var desuden undrende overfor, at tungeknoten i Kattegat skulle reduceres på grund af udsmid. Kvoten blev fordelt til fiskerier uden betydeligt udsmid, hvorfor dette fremstod besynderligt.

Hvad angik rødspætte støttede FSK-PO DFPO's bemærkninger og mente, at rådgivningen fra ICES fremstod for positiv. Derfor burde man arbejde for en mindre kvote.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) mindede om, at Danmark ifølge den fælles EU fiskeripolitik er forpligtet til at genoprette fiskebestandene. Derfor mente DN, at kvoterne bør holde sig under de grænser, som ICES anbefalede i forhold til bæredygtigt udnyttelse, samt at kvoterne skulle følge et forsigtighedsprincip. DN ønskede også at fremhæve, at kontrollen af fiskeriet var utilstrækkelig og illegalt udsmid af fisk er fortsat et udbredt problem i Nordsøen. DN opfordrede til, at der på EU-niveau arbejdes for tiltag for at sikre et fuldt dokumenteret fiskeri, og at Danmark udvidede elektronisk monitorering med kamera til alle demersale fiskefartøjer i Nordsøen og Skagerrak. DN var positive over, at Kommissionens forslag for de fleste TACs fulgte ICES rådgivningen. DN mente dog ikke, at Kommissionens forslag for ål i tilstrækkelig grad hjalp med at genoprette den kritisk truede art. DN fremhævede herunder, at Kommissionens forslag for ål ikke fulgte ICES rådgivningen om, at der ikke burde være fangster af ål i nogen habitater i 2023. DN opfordrede Danmark til at være mere ambitiøs end Kommissionens forslag og i stedet følge ICES rådgivningen om lukning af alt fiskeri (kommercielt og rekreativt) efter ål i alle habitater og i alle livsstadier fra 1. januar 2023 og indtil bestanden er genoprettet. Derudover mente DN, at Danmark burde igangsætte en proces herhjemme for at sikre ålens vandring både i fersk- og saltvand, samt at alt rekreativt burde forbydes fra 1. januar 2023. For torsk i Kattegat støttede DN Kommissionens forslag for videreførelse af de eksisterende tiltag for torsk i Kattegat. DN mente at alle fartøjer, ikke kun de danske, burde være fuldt dokumenteret og udstyret med elektronisk monitorering. DN mente, at en bifangstkvote for torsk burde være betinget til at fartøjerne er fuldt dokumenterede. For jomfruhummer i Skagerrak/Kattegat anbefalede DN, at Danmark bakkede op om Kommissionens forslag om fastsættelse af jomfruhummer i MSY lower værdien. Desuden burde man, ifølge DN, udvide elektronisk kameraovervågning til alle demersale trawlfiskefartøjer i Skagerrak for at håndhæve landingsforpligtelsen. For rødspætte i Kattegat, Sundet og Bælthavet bakkede DN op om Kommissionens forslag. Derudover anbefalede DN, at man fra dansk side arbejdede for, at der indføres fuldt dokumenteret fiskeri i Sundet og Bælthavet ved at indføre elektronisk monitorering. DN var positive over, at torskebestanden i Nordsøen var i bedring, men ønskede samtidig at fremhæve, at bestanden fortsat er i skrøbelig tilstand og under grænseværdierne for en sund bestand. DN anbefalede, at fangstmulighederne maksimalt øges med 20 pct. og prioriteten burde være at genopbygge bestanden. Slutteligt ønskede DN, at kontrollen skulle styrkes, da der havde været en del "overshooting" af kvoten de seneste år.

Marine Ingredients Denmark (MID) understregede, at pelagiske arter spillede en central rolle i de nordøstatlantiske økosystemer og i den globale fødevarerikkerhed. Derfor burde man ifølge MID opfordre til, at Kommissionen fremadrettet anmodede ICES om at undersøge og inkorporere økosystemvariabler i den samlede rådgivning. Hvad angår kyststatsaftalerne var det afgørende for MID, at den videnskabelige rådgivning på blåhvilling følges, da denne var en meget vigtig bestand for fiskemelsproducenterne i hele Nordatlanten. Videre opfordrede MID på det kraftigste til, at der fandtes en politisk aftale på fordelingen af makrel, NVG sild og blåhvilling. For sild anbefalede MID at følge ICES rådgivningen med en fastsættelse af TAC for 2023 til 414.886 tons. MID fandt det vigtigt, at EU, Storbritannien og Norge afsluttede arbejdet med at udvikle en langsigtet forvaltningsstrategi. Forvaltningsstrategien burde sikre, at der er en sildebifangstkvote, som er tilstrækkeligt stor til at sikre fuld udnyttelse af industriarterne. For vestlig Østersøild anbefalede MID en kvote på 7.000 tons for 2023. MID afventede den biologiske rådgivning fra ICES for tobis. MID hilste det velkomment, at bestemmelserne vedrørende år-til-år fleksibilitet, 9 pct. artsfleksibilitet og fodnote vedrørende afskrivning af bifangst fastholdes.

Danmarks Sportsfiskerforbund henviste til, at det i 2021 kun var muligt at hjemtage en havbars per dag, hvilket vurderedes som unfair. Derfor var Danmarks Sportsfiskerforbund tilfredse med, at kvoten i

Kommissionens forslag fastholdes på to fisk per dag. Danmarks Sportsfiskerforbund fandt det dog besynderligt, at denne regulering kun gælder i Nordsøen syd for Hanstholm, ligesom mindstemålet på 42 cm ikke var gældende i alle danske farvande. Det var den samme bestand af havbars, der blev fisket på. Danmarks Sportsfiskerforbund foreslog derfor, at når den relevante bekendtgørelse om mindstemål i saltvand kommer i høring, så skal mindstemålet på havbars være 42 cm overalt i danske farvande. Yderligere blev der opfordret til, at der overalt i de danske farvande indføres en daglig fangstbegrænsning på f.eks. 2 eller 3 havbars per fisker per dag for det rekreative fiskeri. Danmarks Sportsfiskerforbund hilste det velkomment, at Kommissionen anerkendte, at genudsætning var et vigtigt værktøj til en bæredygtig forvaltning af en presset fiskebestand. Det burde overføres til forvaltningen af laks i Østersøen.

Dansk Amatørfiskerforening (DAFF) påpegede at EU's ålehandlingsplan fra 2007 virkede som forventet. Derfor opfordrede DAFF Kommissionen til, at få medlemsstaterne der endnu ikke havde implementeret den til at handle hurtigst muligt. DAFF mente ikke, at ICES' tilgang til udsætning byggede på biologiske data. ICES anbefaling om at stoppe for glasålsfiskeri, ville ligeledes kun få begrænset betydning, da fiskeriet foregik i floderne, der lå uden for den fælles fiskeripolitikens gyldighedsområde. I stedet burde EU udbygge kontrollen med illegal handel med glasål. DAFF understregede, at der var rapporteret væsentligt bedre ålefangster de seneste år, hvilket betød at ålehandlingsplanen havde virket. Derfor mente DAFF, at det ville være ødelæggende for den fremtidige tiltro til implementering af EU's regulering af fiskeriet, hvis de aktører, som har efterlevet ålehandlingsplanen straffes med yderligere restriktioner. DAFF fandt det vigtigt, at der opretholdes såvel et erhvervmæssigt som et rekreativt ålefiskeri for at opretholde interessen for den europæiske ål og bestandens bevarelse og genoprettelse. DAFF understregede, at ålefiskeriet var levende kulturarv, som var vigtig for mange små havne. Tidligere var den danske laksestamme truet, men ved hjælp af en stor indsats fra frivillige understøttet af den videnskabelige rådgivning lykkedes det at genskabe den danske laksestamme. DAFF fandt derfor forslaget om at forlænge lukkeperioden til seks måneder ødelæggende for det danske fritidsfiskeri. Forslaget ville udlette det erhvervmæssige ålefiskeri i Danmark og have alvorlige socioøkonomiske konsekvenser. DAFF noterede sig, at Kommissionens forslag ikke var ledsaget af en faglig begrundelse, hvorfor DAFF ikke kunne støtte forslaget.

Dansk Fritidsfiskerforbund understregede, at forlængelsen af lukkeperioden for fiskeri efter ål fra 3 måneder til 6 måneder ville være dødsstødet for den danske handlingsplan for ål. Yderligere mente Dansk Fritidsfiskerforbund, at forslaget ville fjerne incitamentet fra de danske fritidsfiskere til at bakke op om den nuværende ålehandlingsplan, habitatforbedringer og udsætninger, som i dag finansieres via den danske fiskeplejemodel. Dansk Fritidsfiskerforbund mente, at der blandt deres medlemmer ville komme et krav om at stoppe udsætningerne og fjerne fokuset fra en fisk, der ikke længere var mulig at fiske på. Yderligere lukning af ålefiskeriet ville grundlæggende fjerne interessen, og dermed arbejdet for at sikre ålens overlevelse. Ifølge Dansk Fritidsfiskerforbund havde der i for mange år været fokus på fiskeriet i forhold til at sikre ålens overlevelse, hvorimod de største hindringer i forhold til overlevelse ikke var berørt endnu.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag kan vedtages med et kvalificeret flertal i Rådet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Som generelt princip kan regeringen støtte, at kvoterne for 2023 fastsættes på grundlag af videnskabelig rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til den fælles fiskeripolitik samt fastsatte forvaltningsplaner og -strategier.

Det er efter regeringens opfattelse meget vigtigt, at de trilaterale konsultationer mellem EU, Norge og Storbritannien samt de bilaterale konsultationer mellem henholdsvis EU og Norge samt EU og Storbritannien om fiskerimulighederne i 2023 afsluttes rettidigt i 2022, så der er klarhed om kvoterne fra årets start, og fiskeriet i norsk farvand kan påbegyndes fra årets start i 2023. Hvis alle aftaler ikke er på plads rettidigt, kan regeringen støtte, at EU fastsætter foreløbige fiskerimuligheder for eksempel i form af en procentdel af de fastsatte fiskerimuligheder for 2022, hvor der tages hensyn til den videnskabelige rådgivning, samt at visse fiskerier er sæsonfiskerier eller en anden ad hoc løsning.

Regeringen finder det desuden meget vigtigt, at relativ stabilitet fastholdes ved den interne fordeling af fiskerimulighederne, herunder for makrel og sild, og for makrel specifikt på linje med forhandlingsoplægget på intern fordeling af makrel for 2022.

Regeringen finder, at det er vigtigt, at bestanden af torsk i Nordsøen og Skagerrak genopbygges. Regeringen arbejder i den sammenhæng for, at torsk kvoten fastsættes på et niveau inden for rammerne af den biologiske rådgivning og EU's flerårige plan. Regeringen støtter i den sammenhæng en videreførelse af EU's supplerende tiltag målrettet beskyttelse af torsken med udgangspunkt i de foranstaltninger, som er vedtaget for 2020, 2021 og 2022.

Regeringen støtter, at TAC for torsk i Kattegat fortsat fastsættes som en bifangstkvote på et niveau, som indebærer, at der fortsat kan finde fiskeri sted i Kattegat efter andre arter. Regeringen finder, at det er vigtigt, at der fortsat arbejdes for at genopbygge bestanden med supplerende foranstaltninger med krav om redskaber med høj torskeselektivitet eller deltagelse i projekt med elektronisk monitorering i Kattegat. Med henblik på at understøtte projekter med elektronisk monitorering arbejder regeringen for, at der i lighed med 2022 fastsættes en supplerende, begrænset mængde til torskebifangster, som alene kan anvendes af fartøjer, der er omfattet af et projekt med elektronisk monitorering med kamera.

Regeringen støtter ambitiøse EU-foranstaltninger for ål i lyset af bestandssituationen. Da der er tale om én europæisk ålebestand, finder regeringen, at foranstaltninger skal knytte sig til alle ålens livsstadier, alle habitatområder og alle de faktorer, som påvirker ålebestanden. Det er de samlede tiltag på EU-niveau, der har betydning for genopretningen. Regeringen finder i den sammenhæng, at foranstaltninger til forbedring af ålebestanden bør ske ved revision af EU's åleforordning om genopretning af bestanden af europæisk ål.

Regeringen finder det meget vigtigt, at der sikres bedst mulig adgang til fiskeri i norske farvande. Her vil det være vigtigt, at man i konsultationerne sikrer, at det rette kvotemiks stilles til rådighed til at understøtte et blandet demersalt fiskeri i den norske del af Nordsøen. Regeringen arbejder derfor for at optimere de traditionelle fiskerimuligheder efter blandt andet havtaske, kulmule og andre arter i norsk zone af Nordsøen.

I tillæg hertil lægger regeringen vægt på, at et bæredygtigt industrifiskeri fortsat understøttes, også i britiske farvande, herunder via en fortsættelse af eksisterende kvoteforvaltningstiltag, som for eksempel de særlige betingelser om artsfleksibilitet.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at der i øvrigt findes praktiske løsninger til håndteringen af særlige udfordringer i lyset af landingsforpligtelsen. Det gælder særligt i forhold til bifangster, som er begrænsende for andet fiskeri ("choke-species"), hvor der må findes løsninger, der tager højde for oprettholdelse af relativ stabilitet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

| Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 24. november 2022.

For så vidt angår intern fordeling af makrel for 2022 har sagen været forelagt Folketingets Europaudvalg til et revideret forhandlingsoplæg den 23. september 2022 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. september 2022, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 15. september 2022.

2. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet for 2023 og om ændring af Rådets forordning (EU) 2022/110, for så vidt angår fastsættelse for 2022 af fiskerimuligheder gældende i Middelhavet og Sortehavet KOM (2022) 525

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2023 af fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet. Forslaget indebærer en reduktion i fiskeriindsatsen for langline- og trawlfartøjer, der fisker demersale bestande samt en række fiskeriforanstaltninger for Sortehavet og Middelhavet, herunder fangstbegrænsninger for visse rejebestande i det vestlige Middelhav og en autonom kvote for brisling og kvotetildeling for pighvar i Sortehavet. Samlet set vurderes forslaget at have positive konsekvenser for beskyttelsesniveauet i EU, idet der blandt andet lægges op til en reduktion af fiskeriindsatsen i Middelhavet, hvilket ses som et skridt på vej mod bæredygtigt fiskeri. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022 med henblik på politisk enighed.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2022) 525 af den 14. oktober 2022 fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet for 2023 og om ændring af Rådets forordning (EU) 2022/110, for så vidt angår fastsættelse for 2022 af fiskerimuligheder gældende i Middelhavet og Sortehavet. Forslaget er oversendt til Rådet i en dansk sprogudgave den 14. oktober 2022.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages med kvalificeret flertal i Rådet.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022 med henblik på politisk enighed.

Formål og indhold

Forslagets formål er at fastsætte fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Middelhavet og Sortehavet for 2023. Den overordnede målsætning er at sikre en miljømæssig, økonomisk og socialt bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne, som det fremgår af forordning (EU) 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik. På den baggrund indeholder forslaget bl.a. følgende elementer:

For det første indeholder forslaget en fiskeriindsatsordning for trawlerfartøjer og langlinefartøjer. Gennem ordningen fastsættes der maksimale fiskeriindsatser for berørte fartøjer, der fisker efter demersale bestande i det vestlige Middelhav (for eksempel jomfruhummer, rød kæmpereje og kulmule). Denne ordning fastlægges i henhold til den flerårige plan for fiskeriet, der udnytter demersale bestande i det

vestlige Middelhav (forordning 2019/1022). Den flerårige plan har til hensigt gradvist at reducere overfiskeri af demersale bestande i det vestlige Middelhav. 2020 var det første gennemførelsesår. I 2022 blev den maksimale tilladte fiskeriindsats for trawlerfartøjer reduceret med 6 pct. i forhold til referenceværdien for årene 2015-17. I 2022 blev der endvidere fastsat maksimal fiskeriindsats for visse langlinefartøjer. I det oprindelige forslag er den maksimale tilladte fiskeriindsats ikke inkluderet for 2023.

I 2022 blev der vedtaget et supplement til fiskeriindsatsordningen for trawlerfartøjer, som giver en medlemsstat mulighed for tildeling af ekstra fiskedage til et flådesegment, når fartøjerne anvender visse selektive redskaber eller medlemsstaten har vedtaget midlertidige områdelukninger. Kommissionen foreslår at videreføre denne mulighed i 2023.

For det andet indeholder forslaget foranstaltninger, der er vedtaget af Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet (GFCM). Disse omfatter blandt andet fangst- og indsatsbegrænsninger for ædelkoral og guldmakrel i hele Middelhavet samt fiskeriindsatsbegrænsninger på den maksimale flådekapacitet for små pelagiske bestande og demersale bestande i Adriaterhavet.

For det tredje indeholder forslaget foranstaltninger, der er vedtaget af GFCM, og som finder anvendelse i Sortehavet. Disse omfatter blandt andet en autonom EU-kvotepålystning på i alt 11.475 tons, og en samlet tilladt fangstmængde for pighvar (TAC), hvor tallet endnu ikke indgår af forslaget. Niveaulet for TAC'en og kvoten for brisling svarer til 2022-niveaulet.

Kommissionen har efterfølgende den 23. november 2022 fremlagt et non-paper, som indeholder specifikationer og opdateringer af det oprindelige forslag. Her foreslås bl.a. kvoten på pighvar sat til på 857 tons, heraf en EU-kvotepålystning på 150 tons, hvilket er det samme som 2022.

Reduktionen af fiskeriindsatsen for trawlfartøjer for 2023 foreslår Kommissionen i sit non-paper fastlagt til 7,5 pct. i forhold til referenceværdien i 2015-17 i kombination med andre forvaltningsforanstaltninger, herunder fangstbegrænsninger for dybvandsrejer. Den maksimale fiskeriindsats for langlinefartøjer, som blev fastsat i 2022 bliver videreført på samme niveau i 2023. Endelig foreslås yderligere tiltag for at beskytte kulmuleungfisk i form af en gydelukning for visse redskabet og en forøgelse af den bevarelsesmæssige mindstereferencetørrelse for kulmule.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Forslaget har ligeledes ingen konsekvenser for EU's budget. Samlet set vurderes forslaget at have positive konsekvenser for beskyttelsesniveauet i EU, idet der lægges op til en reduktion af fiskeriindsatsen i Middelhavet, hvilket ses som et skridt på vejen mod at opnå bæredygtigt fiskeri i Middelhavet. Der er ingen danske fartøjer, som har fiskerimuligheder i Middelhavet og Sortehavet.

Høring

| § 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt, hvilket ikke gav anledning til bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag vil kunne vedtages i Rådet med kvalificeret flertal.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter den overordnede målsætning om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) og hensigten om at sikre et bæredygtigt fiskeri. Regeringen ser positivt på Kommissionens forslag, som indebærer, at der for tredje gang fastsættes en samlet forordning om fiskerimuligheder i Middelhavet og i Sortehavet, som også inkluderer fiskeriindsatsbegrænsninger for trawlfartøjer, der fisker efter demersale bestande i det vestlige Middelhav. Regeringen ser forslaget som et skridt på vejen mod at opnå et bæredygtigt fiskeri også i Middelhavet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Markedssituationen for landbrugsvarer KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. oktober 2022. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Den russiske invasion af Ukraine påvirker markedssituationen for landbrugsvarer på en række områder med stigende priser på både fødevarer, foder, handelsgødning og energi. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Den generelle markedssituation for landbrugsvarer drøftes normalt hvert kvartal i Rådet (landbrug og fiskeri).

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022 med henblik på orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter

Formål og indhold

FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisations (FAO) fødevarerprisindeks

Ifølge FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisations (FAO) fødevarerprisindeks er priserne for oktober 2022 stabile sammenlignet med september 2022. Indekset var i gennemsnit 135,9 point i oktober 2022 og er dermed stort set uændret i forhold til september 2022. Der har været en stigning i priserne på korn, men et fald i priserne for vegetabilsk olie, kød, sukker og mælkeprodukter udligner dette. Indekset er 2 pct. over niveauet i den tilsvarende måned i 2021.

Markedssituationen for handelsgødning

Omkring tre fjerdedele af landbrugsjorden i EU er gødet med mineralsk gødning. I absolutte tal svarer det til 10,2 mio. tons kvælstofgødning (nitrat og urea), 2,7 mio. tons kaliumgødning og 1,1 mio. tons fosfater. Alle mineralske kvælstofgødninger er baseret på ammoniak, og stort set hele EU's ammoniakproduktion er baseret på naturgas som energikilde. De store prisstigninger på naturgas påvirker økonomien i produktionen af ammoniak i EU og har gentagne gange i løbet af det sidste år ført til produktionsindskrænkninger og fabrikslukninger. Verdensmarkedsprisen på ammoniak er toppet i 2022 med en stigning på 600 pct. fra 200 til 1.400 USD pr. ton fra september 2020 til april 2022, hvorefter der er

sket et lille fald frem til september 2022. Priserne på fosfat, kalium og urea har vist et mindre fald i oktober 2022 sammenlignet med september 2022. De forbliver dog på et højt niveau.

På baggrund af den vanskelige markedssituation for handelsgødning i Europa har Kommissionen den 9. november 2022 fremlagt en meddelelse om situationen. Meddelelsen opfordrer bl.a. medlemsstaterne til prioritering af deres forsyningskæder (herunder gas) til fordel for gødningsproduktion i EU samt forskellige tiltag inden for den fælles landbrugspolitik, herunder bl.a. undersøgelse af aktivering af landbrugsreserven til landbrugere for det kommende år til at imødegå problemet med landbrugets gødningsbehov. Kommissionen vil endvidere undersøge, om der er potentiale for nye ekstraordinære statsstøtteforanstaltninger for gødningssektoren og tilskynde medlemsstaterne til at revidere deres strategiske planer under landbrugspolitikken for at fremme effektiv brug af gødning i landbruget. Det forventes, at Kommissionen fra 2023 vil følge markedsudviklingen for gødning mere systematisk ved at oprette et markedsobservatorium for gødning. Hertil kommer en række øvrige tiltag rettet mod det indre marked samt en række internationale initiativer.

Kommissionen har endvidere fremsat forslag om en midlertidig lempelse af told på import af rå- og hjælpestoffer (ammoniak og urinstof) til produktion af nitrogenholdige gødningsstoffer.

Markedssituationen for korn og proteinafgrøder

I Europa har der generelt været meget varme og tørre forhold i sommeren 2022, hvor særligt Storbritannien, Frankrig, Spanien, Portugal og Italien oplever, at 2022 har været det varmeste år siden 1991. Det har påvirket kornproduktionen negativt.

Det Internationale Kornråd (IGC) forventede den 20. oktober 2022, at den globale produktion af korn i produktionsåret 2021/22, som gik fra den 1. juli 2021 til den 30. juni 2022, vil ligge på 2.290 mio. tons, hvilket er en stigning på 3 pct. fra 2020/21 svarende til 64 mio. tons. IGC's prognose skønnede endvidere, at det indeværende produktionsår 2022/23 vil falde til 2.255 mio. tons svarende til en nedjustering på 1,5 pct. i forhold til sidste år 2021/22, hvilket er særligt drevet af fald i EU's og USA's majsproduktion, som kun delvist opvejes af en kinesisk opjustering. Den samlede produktion vil dog fortsat være den anden største registrerede høst. Hertil kommer, at det forventede globale kornforbrug for første gang siden 2015/16 vil falde med 1 pct. i forhold til sidste år som følge af en periode med stigende priser. Særligt forventes foderforbruget at falde med 2 pct. De globale kornlagre forventes i 2022/23 at falde til det laveste niveau i otte år, hvilket primært skyldes, at majs lagrene ventes at ramme det laveste niveau i et årti. Den globale handel med korn nedjusteres med 0,7 pct. ift. oktober 2022 og forventes nu at ligge på 4,5 pct. under sidste år, som hovedsageligt skyldes et fald i handlen med majs og byg. Globale priser på de vigtigste kornafgrøder (hvede, majs og byg) har siden oktober 2022 udviklet sig for hvede med -0,9 pct., majs med +2,7 pct. og byg med +4,8 pct. Med stigende priser for øvrige afgrøder stiger indekset samlet med 0,4 pct.

Hvad angår Ukraine har Ruslands invasion haft alvorlige konsekvenser for markedsdynamikken, herunder adgang til dyrkningsområder i russisk besatte områder og risici forbundet med arbejdet og transport af afgrøder. Alt dette gør, at der er store usikkerheder forbundet med estimater. Produktionen forventes i 2022/23 for alle de vigtigste afgrøder at ligge under sidste år med 35 pct. for hvede, 29 pct. for majs og 34,7 pct. for byg. Forventningen til eksport i 2022/23 var i november 2022 uændret i forhold til oktober 2022, hvor der fortsat forventes et fald på 31,2 pct. for hvede, 28,2 pct. for majs og 68,9 pct. for byg i forhold til 2021/22.

Ukraines andel af global produktion i 2022/23 vurderes i en prognose fra november 2022 at komme til at udgøre 2,7 pct. for hvede, 2,5 pct. for majs og 4,2 pct. for byg. Ukraine er desuden storeeksportør af

foder til EU, hvorfor særligt sektorerne for fjerkræ og svin bliver ramt af den manglende ukrainske eksport. Mange afrikanske og nogle mellemøstlige lande får en stor andel af deres korn fra Ukraine, hvorfor krigen har konsekvenser for deres adgang til og prisen på fødevarer fra Ukraine. Nordafrika er særligt et sårbart område, da deres høst af hvede og byg i 2022/23 forventes at falde kraftigt.

Markedet for oliefrø rammes også. Ukraine forventedes inden den russiske invasion at producere 17,5 mio. tons solsikkefrø i 2021/22 et tal, som nu ligger på 16,4 mio. tons (28,9 pct. af den globale produktion), svarende til et fald på 0,9 mio. tons. En stor andel af denne produktion presses til olie, og EU modtager 89,0 pct. af sin importerede solsikkeolie og 36,0 pct. af sin importerede solsikkekemel, der bruges til foder, fra Ukraine. I 2022/23 forventes Ukraines produktion af solsikkefrø at falde til 11,0 mio. tons svarende til et fald på 32,9 pct. fra 2021/22. I november forventedes eksporten af solsikkefrø fra Ukraine i 2022/23 at falde med 33,4 pct. i forhold til sidste år, hvilket er en nedjustering på 3,2 pct. fra oktober 2022.

Eksport af korn fra Ukraine

Kommissionen fremlagde i maj 2022 en meddelelse om alternative fragtruter ("solidaritetsbaner", KOM (2022)217). Tiltaget havde til hensigt at udbygge alternative fragtruter for korneksport ud af Ukraine, der omgik den russiske flådeblokade i Sortehavet. Det er med tiltaget lykkedes at øge eksporten af korn fra Ukraine betragteligt. Indtil den 12. november 2022 var der i alt blevet eksporteret over 15 mio. tons korn, oliefrø og øvrige landbrugsprodukter fra Ukraine via solidaritetsbanerne, hvor der blev eksporteret henholdsvis 2,7 mio. tons korn i oktober og september 2022. Til sammenligning blev der i marts 2022 eksporteret 0,2 mio. tons korn. Den ukrainske korneksport via solidaritetsbanerne er dog fortsat langt under førkrigsniveau, hvor langt størstedelen af korneksporten gik via havne langs Sortehavskysten. Blandt udfordringerne ved de alternative fragtruter er manglende kapacitet til transport ad vej og til omlæsning af gods i logistikcentre, lange ventetider ved EU's ydre grænser på grund af told- og fødevarekontroller, forskellige sporbredder på jernbanerne i Ukraine og EU, der nødvendiggør omladning ved grænsen samt problemer med forsikring af transport ind og ud af Ukraine. For at styrke solidaritetsbanerne fremlagde Kommissionen, Den Europæisk Investeringsbank, Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling og Verdensbanken samt Ukraine, Tjekkiet, Polen, Rumænien, Slovakiet og Moldova den 11. november 2022 en fælles erklæring, hvor der tilsammen mobiliseres 1 mia. euro i perioden 2022-23.

Rusland og Ukraine indgik den 22. juli 2022 parallelle aftaler med FN og Tyrkiet om eksport af korn fra Ukraine via tre ukrainske havne ved Sortehavet. Aftalerne var midlertidige og løb til den 19. november 2022. Rusland suspenderede kortvarigt aftalen den 29. oktober til den 2. november 2022, hvor aftalen blev genoptaget efter stort pres fra Tyrkiet. Efter stort internationalt pres på Rusland, bl.a. med den seneste G20-topmødeerklæring fra Bali den 15.-16. november 2022, meddelte FN's generalsekretær den 17. november 2022, at aftalerne var blevet forlænget med 120 dage. Sortehavsftalerne har haft en stor betydning for, at kornpriserne har været faldende fra juli 2022 til september 2022. Grundet usikkerhederne vedrørende aftalernes forlængelse ses dog en prisstigning på 3 pct. i oktober 2022 sammenlignet med september 2022. FN's koordinationscenter (JCC) har fremhævet, at 41 lande har modtaget 11,8 mio. tons korn, oliefrø og øvrige landbrugsprodukter under sortehavsftalerne siden juli 2022, hvilket har medvirket til at stabilisere det globale marked. Sammen med eksporten via solidaritetsbanerne er der i alt blevet eksporteret omkring 26 mio. tons siden krigens start, hvor solidaritetsbanerne har stået for 60 pct. af den totale kornesport fra Ukraine.

Markedssituationen for mælk og mejeriprodukter

Markedssituationen for mælk og mejeriprodukter har igennem den seneste tid generelt set en markant prisstigning, hvor mælkeprisen i oktober 2022 lå på 55,2 cent/kg, hvilket er en historisk høj pris. Til sammenligning var den i august 2020 på 33 cent/kg. Medio november 2022 ligger prisen på skummetmælkspulver på 316 euro/100 kg. Det er 5 pct. over prisen samme tid i 2021, og smørprisen ligger på 672,0 euro/100 kg. Det er 25,0 pct. over prisen samme tid i 2021. Den gunstige markedssituation skyldes faldende mælkeindvejning i EU. I januar-september 2022 faldt EU's mælkeindvejning med 0,4 pct. Tilsvarende stagnerer produktionen globalt.

Markedssituationen for svinekød

EU's marked for svinekød er præget af høje priser sammenlignet med foråret af 2022. I løbet af 2022 er priserne steget betydeligt. Prisniveauet for EU var således for uge 9 i 2022 på 149,3 euro/100 kg. Prisniveauet er siden steget, om end stagnerende på det seneste omkring dette niveau. Prisen var således i uge 45 på 200,5 euro/100 kg. Det er historisk stadig en særdeles god pris. Den danske notering fulgte nogenlunde samme tendens. Fra oktober 2021 frem til udgangen af december 2021 lå noteringen fast på 8,4 kr./kg, men ved årsskiftet 2021/22 faldt den til 7,9 kr./kg. Det var den laveste notering siden 2008. Efterfølgende er noteringen i løbet af 2022 steget, og den ligger i uge 48 på 12,6 kr./kg. De stigende priser skal dog ses i lyset af stigende inputpriser. Smågriseprisen i EU har fulgt et lignende mønster. Den var i uge 42 i 2021 nede på 29 euro/stk., hvilket er en historisk lav pris. I uge 45 var prisen 53,9 euro/stk.

Årsagen til den dårlige markedssituation frem til foråret 2022 skyldtes især lave priser på det kinesiske marked og forringet eksport til Kina, der i kalenderåret 2021 faldt med ca. 49 pct. Til sammenligning udgjorde det kinesiske marked i perioden januar-september 2022 32,1 pct. af EU's eksport (et fald på 51 pct. i forhold til samme periode af 2021). Den hidtil gode afsætning medførte, at der skete en udvidelse af produktionen af europæisk svinekød for at imødekomme den kinesiske efterspørgsel af svinekød forårsaget af afrikansk svinepest. Udvidelsen af produktionen forværede efterfølgende markedssituationen, da eksportandelen til Kina faldt. Dertil kommer behersket efterspørgsel på EU's indre marked. Samtidig skete der kun langsomt en tilsvarende tilpasning af den europæiske produktion af svinekød, som først for nyligt er begyndt at tilpasse sig den lavere efterspørgsel. I de første otte måneder af 2022 er EU's produktion således faldet ca. 4 pct. i forhold til samme periode af 2021. En betydelig udfordring er ligeledes, at svinesygdommen afrikansk svinepest i september 2020 bredte sig fra Polen til Tyskland. Det har medført, at en række vigtige eksportlande, herunder Kina, har lukket for import af svinekød fra Tyskland, der udgør 24 pct. af EU's samlede eksport af svinekød.

Markedssituationen for oksekød

I juni 2022 er EU's kvægbestand faldet med 1,4 pct. i forhold til juni 2021. I hele 2021 og den forgangne del af 2022 har prisniveauet udviklet sig stigende og var i uge 45 2022 steget til en pris på 493,9 euro/100 kg, hvilket er 22 pct. højere end samme tid året før. Prisniveauet er fortsat betydeligt over gennemsnittet for de seneste tre år. EU's eksport faldt med 5,8 pct. i perioden januar-august 2022 sammenlignet med samme periode af 2021. EU's import steg med 26 pct. i samme periode af 2022 i forhold til 2021. Tallene er inklusiv Storbritannien.

Markedssituationen for fjerkrækød

Markedssituationen i fjerkræsektoren er i bedring. Primo juni 2021 lå prisen på 204,0 euro/100 kg. I uge 45 af 2022 var prisen steget til 259,7 euro/100 kg. Det er 28,1 pct. over prisen samme tid sidste år og betydeligt over gennemsnittet for 2016-21. De høje kornpriser påvirker dog producenternes indtjening negativt. EU er fortsat nettoeksportør af fjerkrækød målt både i mængde og værdi. Fugleinfluenza er fortsat et problem for fjerkræsektoren.

Eksport generelt

EU's landbrugseksport steg med 7,3 pct. fra 2020 til 2021, mens landbrugsimporten til EU steg med 7 pct. EU's handelsoverskud på landbrugsområdet var i 2021 på 67,9 mia. euro (ca. 506 mia. kr.), hvilket er en stigning på 8 pct. i forhold til 2020. Ifølge Kommissionen er EU's eksport af landbrugsprodukter til Mellemøsten og Nordafrika (samt Pakistan og Tyrkiet) i maj 2022 steget med 44 pct. sammenlignet med niveauet i maj 2021. For kornprodukter er stigningen 75 pct. sammenlignet med maj 2021 og dækker over forøgelse i både værdi og kvantitet. Især hvedeeksporten er steget til regionen med 35 pct. samlet og udvalgte større stigninger i Marokko (625 pct.) og Tunesien (208 pct.). Afrika syd for Sahara-ørkenen er EU's landbrugseksport steget med 15 pct. sammenlignet med perioden januar-maj 2021.

Indførelse af krisetiltag i lyset af den russiske invasion af Ukraine

Der er på EU-niveau truffet beslutning om, at medlemsstaterne har kunnet fravige visse betingelser for den grønne støtte under den direkte støtte i 2022 med henblik på at dyrke braklagte arealer i EU. Muligheden anvendtes ikke i Danmark. Kommissionen har også vedtaget en delegeret forordning, som gav mulighed for at udmønte en ekstraordinær krisestøtte som støtte til landbrugere, der i særlig grad er påvirket af markedsforstyrrelser forårsaget af øgede omkostninger og afbrudt handel på grund af Ruslands invasion af Ukraine. Der er krav om, at medlemsstatens krisestøtte var landbrugerne i hænde senest 30. september 2022. Kommissionen stillede i alt 500 mio. euro til rådighed for den ekstraordinære krisestøtte. Danmark modtog ca. 77 mio. kr. heraf. Midlerne er udbetalt til danske landbrugere og modtagerne er underrettet.

Kommissionen har endvidere den 23. marts 2022 fremlagt en meddelelse KOM(2022)133 om fødevarerforsyningsikkerhed i EU, hvor fokus i høj grad er på at sikre fødevarerforsyning og stabile fødevarerforsyningskæder.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbruget).

Landbrug & Fødevarer forventer overordnet set yderligere stigninger i produktionsomkostninger for alle sektorer som følge af den aktuelle situation i Ukraine. Krigen har åbenlyse konsekvenser for eksporten til Rusland og Ukraine, men medfører også ændringer i fragtruter til øvrige eksportmarkeder. Og store udfordringer med at sikre forsyningsikkerheden.

De høje mælke- og mejeripriser skal ses i sammenhæng af de markant højere produktionsomkostninger hos både landmanden og mejerierne, hvorfor landmanden og mejeriets margin ikke nødvendigvis afspejles i prisudviklingen. Noteringen i maj 2022 steg med 4 eurocent til en samlet pris på cirka 50 eurocent/kg. Siden er prisen steget yderligere og er i juli på 54 eurocent/kg. Priserne på alle råvarer er stigende, og det er især den konventionelle mælk samt mozzarella og gul ost, der driver udviklingen. Som regel vil højere mælkepriser medføre stigninger i indvejsningen, men dette har ikke været tilfældet i anden halvdel af 2021 og starten af 2022 netop på grund af meget høje energi- og foderpriser. Den samlede mælkeindvejsning for 2021 var -0,3 pct. lavere end 2020, og mælkeindvejsningen for januar 2022 ligger på niveau med 2021. I aktivering af kriseredskaber fra EU og eventuelle nationale tiltag vil meje-

risektoren primært pege på tiltag, der sikrer forsyningen og produktionen hos landmanden. Foderforsyningen af både økologisk og konventionelt foder meldes for nuværende forholdsvist stabilt, imens der er større usikkerhed vedrørende forsyningen af GMO-frit foder. Forsyning af gødning er også en bekymring for produktionen i 2023.

For svinekød har situationen i Ukraine ligeledes skabt stor usikkerhed i markedet med stærkt stigende inputpriser (foder, energi, fragtrater m.v.) hvilket har forringet bytteforholdet markant. Selvom der på det seneste har været stigninger i den danske notering fra 7,90 til 11,30 kr./kg ligger noteringen stadigvæk et godt stykke fra nulpunkt. Fremadrettet i 2022 er der udsigt til slagtninger i EU, der vil ligge lavere end året før. Landbrug & Fødevarers fortsatte forventning er, at der vil ske en stigning i den hjemlige notering i løbet af foråret 2022. Den danske svinetælling i april 2022 viser et fald på 5,2 pct. i forhold til april 2021. Det dårlige bytteforhold slår således også igennem i Danmark. Hertil kommer, at slagtevægten falder som konsekvens af de høje foderpriser. Dette vil yderligere bidrage til en nedgang i EU-produktionen af grisekød i år. En nedgang på mere end 5 pct. i EU-produktionen af grisekød i 2022 virker således ganske realistisk. Dette vil mængdemæssigt mere end opveje for den tabte EU-eksport til Kina. Ud over lavere EU-slagtninger og sæsonmæssig bedre efterspørgsel kan der også her håbes på støtte fra en bedre efterspørgsel fra Kina. Etablering af privat oplagring i april 2022 havde en positiv effekt på prisen, og Danmark var blandt de lande der benyttede ordningen mest.

For oksekød blev der i 2021 i Danmark slagtet 6.000 kreaturer flere end i 2020. Samtidigt er den gennemsnitlige afregningspris steget 5-6 kr. pr. kg. slagtevægt. Prisniveauet er højere end de forgangne år, men toppede i sensommeren og har siden været nedadgående. Dermed er den danske afregningspris igen lavere end de øvrige EU-lande. Den danske kvægbestand er faldende og er i perioden marts 2021 til marts 2022 faldet med 17,6 pct. De høje produktionsomkostninger begrænser den reelle indtjening for landmanden.

For fjerkrækød dækker stigende priser langt fra den stigende tendens til højere produktionsomkostninger til foder, energi og lønninger, der udgør 80-90 pct. af de samlede produktionsomkostninger. Disse omkostningskomponenter forventes at stige 20-30 pct. over de kommende måneder mens metal og plastikmateriale til pakninger af kyllingeprodukter ligeledes udsættes for prisstigninger på op til 40 pct. Dertil kommer, at svækket eksport til tredjelande fra EU grundet restriktioner på grund af fugleinfluenza medfører større afsætning på det indre marked og dermed større mængder med deraf følgende fald i priserne. Dette lægger således pres på indtjeningen i eksportvirksomhederne, der har afsat større mængder på det indre marked til lavere priser. Desuden opleves større grad af protektionisme, hvor både covid19 og udbrud af fugleinfluenza bruges på en række destinationer til at lukke for eksport fra Danmark og EU generelt med det formål at øge den nationale selvforsyningsgrad.

EU's fjerkræsektor er bekymret over den stigende import af fjerkrækød fra Ukraine, der siden den fulde told og kvote liberalisering den 4. juni 2022 har medført en stigning i importen på 100 pct. sammenlignet med samme tidspunkt sidste år. Hvis denne importstigning og ensidige ukrainske eksportsatsning mod EU fortsætter, er der risiko for at det væsentligt vil påvirke markedet i EU med stigende mængder af fersk kyllingekød og faldende priser, således at EU's producenter kommer yderligere under pres i forhold til at kunne kompenseres for de stigende råvarer og energipriser. Der vil således være behov for at følge importudviklingen tæt og indføre eventuelle foranstaltninger, såfremt EU's fjerkræsektor kommer under yderligere pres.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemsstater har fortsat stor fokus på udfordringerne som følge af den russiske invasion af Ukraine. Det forventes, at en række medlemsstater vil have fokus på behovet for at håndtere gødnings-situationen, både i relation til at sikre prisoverkommelige forsyning af kunstgødning i 2023 samt at øge EU's kapacitet til at producere gødning på længere sigt for at sikre EU's og den globale fødevarerforsyningssikkerhed.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for at underbygge en markedsorienteret og konkurrencedygtig landbrugssektor og et velfungerende indre marked. Regeringen arbejder samtidigt for velfungerende international handel, der også kan betyde større robusthed i de globale fødevarerforsyningskæder. Regeringen lægger vægt på, at Kommissionen overvåger markedssituationen for landbrugsvarer som følge af Ruslands invasion af Ukraine. Regeringen støtter, at EU understøtter eksport af korn fra Ukraine.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg skriftligt den 12. oktober 2022 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. oktober 2022, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. oktober 2022.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

4. Strategiske planer under den fælles landbrugspolitik

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. juli 2022. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Med EU's landbrugsreform skal medlemsstaterne udarbejde en strategisk plan til gennemførelse af landbrugspolitikken, som senest skulle være fremsendt til Kommissionen den 1. januar 2022. Kommissionen skal evaluere og godkende de strategiske planer med henblik på planlagt ikrafttrædelse den 1. januar 2023. Status den 29. november 2022 er, at Kommissionen har godkendt 21 medlemsstaters strategiske planer. Danmark fik sin strategiske plan godkendt af Kommissionen den 31. august 2022. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Med Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 skal medlemsstaterne udarbejde en strategisk plan til gennemførelse af landbrugspolitikken.

Fristen for fremsendelse af de strategiske planer til Kommissionen var den 1. januar 2022. På den baggrund blev forslaget til den danske strategiske plan fremsendt til Kommissionen den 22. december 2021. Kommissionen skal evaluere og godkende de strategiske planer med henblik på deres ikrafttrædelse den 1. januar 2023.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

EU's landbrugsreform implementeres fra 2023. Medlemsstaterne skal forud herfor udarbejde en strategisk plan med beskrivelse af gennemførelsen af landbrugspolitikken. Denne plan skulle senest den 1. januar 2022 være fremsendt til Kommissionen. Kommissionen skal herefter evaluere og godkende de strategiske planer med henblik på, at planerne kan træde i kraft for perioden 2023-27.

Ifølge forordningen skal Kommissionen fremsætte bemærkninger til de strategiske planer senest tre måneder efter fremsendelse. Medlemsstaterne skal da forelægge Kommissionen alle nødvendige supplerende oplysninger og hvis relevant revidere den foreslåede plan. Godkendelsen af hver strategisk plan sker senest seks måneder efter, at den pågældende medlemsstat har fremlagt den, jf. EU-reglerne. Denne frist omfatter ikke det tidsrum, hvor Kommissionen har fremsendt sine bemærkninger eller en anmodning om ændring af den strategiske plan til medlemsstaten og frem til den dato, hvor medlemsstaten fremsender sit svar til Kommissionen. Danmark modtog Kommissionens bemærkninger den 31. marts 2022, som efterfølgende blev offentliggjort på Kommissionens hjemmeside.

De strategiske planer får først retsvirkning, når disse er godkendt af Kommissionen.

Den danske strategiske plan blev godkendt af Kommissionen den 31. august 2022. Status den 29. november 2022 er, at Kommissionen har godkendt 21 medlemsstaters strategiske planer. Det er forventningen, at Kommissionen godkender de resterende medlemsstaters strategiske planer inden ikrafttrædelse af de nye regler for den fælles landbrugspolitik den 1. januar 2023. Udgifter til den direkte landbrugsstøtte kan ifølge forordningen først refunderes kalenderåret efter godkendelsen af den strategiske plan.

Medlemsstaterne kan én gang årligt anmode Kommissionen om ændring af den strategiske plan. Hertil har medlemsstaterne mulighed for at anmode om tre yderligere ændringer i reformperioden. Medlemsstaten skal begrunde ændringerne af den strategiske plan, og effekten af ændringerne skal beskrives for de specifikke målsætninger for den fælles landbrugspolitik. Efter en ændringsanmodning er indsendt, har Kommissionen 30 dage til at komme med bemærkninger til ændringsanmodningen til medlemsstaten. Kommissionen har tre måneder til at godkende en ændringsanmodning. Denne frist omfatter ikke det tidsrum, hvor Kommissionen har fremsendt sine bemærkninger eller en anmodning om ændring af den strategiske plan til medlemsstaten og frem til den dato, hvor medlemsstaten fremsender sit svar til Kommissionen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Gældende dansk ret

Der er ikke redegjort for gældende dansk ret i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Der er ikke redegjort for konsekvenser i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag. Der er således ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser af punktet, ligesom beskyttelsesniveauet ikke påvirkes.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at Danmark er blandt de første lande i EU, der har fået godkendt den nationale strategiske plan. Danske landmænd savner dog alligevel fortsat klarhed over, hvilke præcise regler og vilkår, der gælder fra 1. januar 2023, når reformen træder i kraft. Landbrug & Fødevarer vil stærkt opfordre til, at relevante love, bekendtgørelser og vejledninger sendes i høring. Også selvom det pga. de igangværende regeringsforhandlinger er med forbehold for, at der kan blive gennemført justeringer af reglerne, når der er udpeget en ny fødevarerminister. EU-forordningerne træder i kraft med direkte virkning fra 1. januar 2023, og det er afgørende, at den præcise nationale udmøntning er kendt i god tid for de landmænd, der skal overholde reglerne. Der er fortsat stort behov for en grundig informationsindsats.

Som nævnt i tidligere har det samtidigt været helt afgørende for Landbrug & Fødevarer, at den daværende regering på grund af tidspresset ikke gav køb på områder, hvor der ikke var faglig dokumentation for kravene, og hvor det vil medføre store ekstra unødvendige omkostninger. Landbrug & Fødevarer noterer sig, at der er sket en række justeringer af den danske plan i de afsluttende forhandlinger mellem Danmark og Kommissionen. Landbrug & Fødevarer savner faglige begrundelser for en række af de valg, der er truffet. Ikke mindst i forhold til nye formuleringer af krav om jorddække (GLM 6) og afgrøderotation (GLM 7). Landbrug & Fødevarer er især forundret over, at det ikke har været muligt at udnytte de muligheder, der er til rådighed i EU-lovgivningen, og som blev fremsat i det oprindelige danske forslag om at anvende afgrødediversificering til opfyldelse af GLM7-kravet.

Landbrug & Fødevarer er også uforstående overfor, at Danmark - som et af de eneste lande i EU - har besluttet, at man ikke udnytter muligheden for at udskyde kravet om 4 pct. uproduktive arealer på trods af de aktuelle udfordringer for fødevarerforsyningssituationen som følge af krigen i Ukraine. Når Danmark indfører kravet, så bør der som minimum være en bred palet af muligheder, der kan tælle med. Herunder f.eks. også læhegn.

Økologisk Landsforening har noteret sig, at Kommissionen har godkendt den danske strategiske plan, der træder i kraft den 1. januar 2023. Økologisk Landsforening har desuden noteret sig, at opbygningen med seks eco-schemes er aftalt politisk i landbrugsaftalen fra oktober 2021. Landbrugsaftalen indeholder ligeledes en beslutning om, at udformningen skal genbesøges ved en status på ordningerne i 2023/24. Økologisk Landsforening vil i den forbindelse anbefale, at det besluttet at ændre på arkitekturen i den danske model således, at en kommende klimaafgift vil kunne indbygges i landbrugsstøtten. Økologisk Landsforening mener, at den nuværende udformning er uhensigtsmæssig og ikke udnytter det fulde potentiale i EU-forordningen. EU-forordningen tillader, at medlemsstaterne kan fastsætte andre nationale normer vedrørende hovedmålsætningerne af GLM-normerne med henblik på at forbedre den miljø- og klimamæssige gennemførelse af rammen for GLM-normerne. Forordningen pålægger endvidere medlemsstaterne at etablere et system for en administrativ sanktion til landbrugerne, hvis de ikke opfylder de lovgivningsbestemte forvaltningskrav i henhold til EU-retten og GLM-normerne fastsat i de strategiske planer f.eks. på området klima og miljø, herunder vand, jord og biodiversitet i økosystemerne. Økologisk Landsforening har fremsat forslag til en model for klimaafgifter med afsæt i hjemlerne i EU-forordningen.

Økologisk Landsforening fremhæver derudover, at foreningen finder den danske udformning af EU's krav om 4 pct. ikke produktive områder meget problematisk, eftersom udformningen ikke tillader at medregne eksisterende biotoper. Dertil har Danmark tilladt, at kravet opfyldes med fjernbrak. Det er på trods af, at EU-teksten helt konkret siger, at formålet med GLM 8 kravet/naturkravet er at *opretholde* landskabsstrukturer i det dyrkede land, og EU- forordningen taler om "farm level". Det skal også fremhæves, at den valgte definition af skovlandbrug ikke giver den ønskede forenkling, og den adskiller sig fra den internationale definition. Økologisk Landsforening finder det problematisk, at udformningen ikke giver landbruget noget incitament til at lade græsarealer udvikle sig, så de gavner biodiversiteten mest muligt. Græsarealer med en god biodiversitetsstatus er berettiget til mindre landbrugsstøtte, end arealer der primært er produktionsarealer, der kan få gødning og pesticider. Dermed har staten heller ikke levet op til, at landbruget ville få økonomisk kompensation for, at der blev nedlagt sprøjte og gødsningsforbud på § 3 arealer, hvilket ellers fremgik af høringsnotatet fra ministeriet marts 2020 på indsendte hørings svar til naturbeskyttelsesloven. Økologisk Landsforening mener, at engangskompensationen for udtagning af permanente græsarealer skal differentieres, så der er en højere kompensation for udtagning af højtydende permanente græsmarker.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne forventes generelt set at lægge vægt på, at de strategiske planer godkendes uden unødigt ophold, idet implementering skal begynde den 1. januar 2023. I konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 30.-31. maj 2022 blev behovet for en hurtig godkendelse af de strategiske planer understreget.

Alle medlemsstater har fremsendt deres strategiske planer til Kommission og modtaget Kommissionens bemærkninger. Status den 25. november 2022 er, at Kommissionen har godkendt 21 medlemsstaters strategiske planer. Det forventes, at medlemsstaterne også vil lægge vægt på mulighederne for at justere de strategiske planer efter den 1. januar 2023, herunder at ændringer godkendes af Kommissionen hurtigt og uden unødigt ophold.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen ser frem til en drøftelse af status for de strategiske planer, idet alle medlemsstater har modtaget bemærkninger fra Kommissionen, og Kommissionen har godkendt 21 medlemsstaters strategiske planer. Det er væsentligt at få erfaringer fra andre medlemsstater for at sikre gennemsigtighed i godkendelsesprocessen. Det er samtidigt væsentligt, at Kommissionen fokuserer på, at godkendelsesprocessen bliver uden unødigt ophold af hensyn til, at de strategiske planer skal være rettidigt implementeret den 1. januar 2023. Videre finder regeringen det hensigtsmæssigt for gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, at medlemsstaterne får anledning til at drøfte status for de strategiske planer, efter de er blevet godkendte af Kommissionen, og efter reglerne træder i kraft den 1. januar 2023, hvis der skulle opstå behov for eventuelle justeringer af de strategiske planer.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg skriftligt den 14. juli 2022 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juli 2022, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. juli 2022.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

5. Kommissionens evaluering af EU's dyrevelfærdslovgivning KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Kommissionens Jord til Bord-strategi fremhæver, at der er behov for at forbedre dyrevelfærden i EU, og at Kommissionen derfor igangsætter en revision af EU's dyrevelfærdslovgivning. Som et led i denne proces igangsatte Kommissionen en evaluering af EU's dyrevelfærdslovgivning. Evalueringen er afsluttet og viser overordnet set, at EU's dyrevelfærdslovgivning har forbedret dyrevelfærden i forhold til tiden før dens vedtagelse, og at den har bidraget til, men ikke fuldt ud sikret, ens konkurrencevilkår for landbrugere og andre operatører. Evalueringen konkluderer endvidere, at lovgivningen hverken er tidssvarende i forhold til samfundets forventninger, videnskabelige og teknologiske fremskridt eller fremtidige udfordringer omkring bæredygtighed. Der er derfor behov for en revision af gældende lovgivning både om hold af dyr, transport og slagtning. Derudover er der behov for specifik lovgivning for de dyrearter, hvor der kun er generel eller ingen lovgivning. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022 med henblik på præsentation fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionens Jord til Bord-strategi fremhæver, at der er behov for at forbedre dyrevelfærden i EU. Strategien forpligter derfor Kommissionen til at igangsætte en revision af EU's dyrevelfærdslovgivning. Som et led i denne proces igangsatte Kommissionen i maj 2020 en evaluering af EU's dyrevelfærdslovgivning. Evalueringen er nu afsluttet.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022 med henblik på præsentation fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Formålet med evalueringen var at vurdere, om EU's lovgivning på dyrevelfærdsområdet er egnet til at opfylde formålet om bedre dyrevelfærd, og om den medvirker til mere harmoniserede regler og dermed mere fair produktionsvilkår på tværs af EU's grænser. Den gældende EU-lovgivning på dyrevelfærdsområdet omfatter:

- Rådets forordning (EF) Nr. 1/2005 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter
- Rådets forordning (EF) Nr. 1099/2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet
- Rådets direktiv 2008/119/EF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve
- Rådets direktiv 2008/120/EF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin
- Rådets direktiv 1999/74/EF om mindstekrav til beskyttelse af æglæggende høner
- Rådets direktiv 2007/43/EF om minimumsforskrifter for beskyttelse af slagtekyllinger
- Rådets direktiv 98/58/EF om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål.

Evalueringen er gennemført ved skrivebordsstudier, en række interessentkonsultationer, en offentlig høring med næsten 60.000 svar og et eksternt studie med en cost-benefit analyse. Skrivebordsstudiet omfattede litteraturstudier, hvorunder udtalelser om dyrevelfærd fra Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA), rapporter fra Kommissionens revisionsbesøg i medlemsstaterne på dyrevelfærdsområdet samt rapporter fra dyrevelfærds- og erhvervsorganisationer. Interessentkonsultationerne omfattede grupper fra hele fødevarekæden fra producent til forbruger.

Der har været nogle udfordringer i forbindelse med at udarbejde evalueringen. Medlemsstaternes indberetninger af resultaterne fra velfærdskontrollen har været svære at sammenligne på grund af forskelligt tolkningsniveau, især hvor bestemmelserne er upræcise eller generelle. Dertil kommer, at der ikke er tilstrækkelig gode velfærdsindikatorer, der kan anvendes som sammenligningsgrundlag medlemsstaterne imellem. Trods dette har andre data, herunder tilgængelig litteratur og Kommissionens audits i medlemsstaterne, gjort, at resultatet af evalueringen samlet set er tilstrækkelig robust for så vidt angår udviklingen af dyrevelfærden i EU.

Den gældende EU-lovgivning om dyrevelfærd blev for en stor dels vedkommende vedtaget i løbet af 1990'erne med det formål at forbedre dyrevelfærden inden for en økonomisk acceptabel ramme. Et andet formål var at mindske de lovgivningsmæssige forskelle mellem medlemsstaterne, som kunne fordreje konkurrencevilkårene og hindre varernes frie bevægelighed.

På tidspunktet for lovgivningens vedtagelse var forståelsen af dyrevelfærdsbegrebet, at dyr skulle beskyttes mod negative påvirkninger, som f.eks. sult og tørst eller for trange pladsforhold. I dag er dyrevelfærdsbegrebet baseret på hensynet til dyrenes fysiske og mentale tilstand i forhold til de betingelser, hvorunder dyrene lever og dør. Det vil sige, at de bør have et liv, der er værd at leve.

Gennem de seneste to årtier er der set et fald i husdyrproduktionen på tværs af medlemsstaterne, og samtidig er besætningerne blevet større og større. I 2016 var der 10,3 mio. husdyrbesætninger i EU-27, hvilket er et fald på 4,1 mio. i forhold til 2005. Det er således ikke kun holdningen til dyrevelfærdsbegrebet, der er ændret over tid, men også landbrugsstrukturen. Disse ændringer er ikke fuldt ud afspejlet i gældende lovgivning.

Tiden før lovgivningens vedtagelse er brugt som sammenligningsgrundlag i forhold til, hvilken effekt lovgivningen har haft i medlemsstaterne til og med 2020. Det anføres i evalueringen, at mange dyr i Europa i de tidlige 1990'ere blev udsat for unødigt smerte og lidelse ved de forhold, som de blev holdt, transporteret og slagtet under. Generelt set var forholdene i det store og hele drevet af økonomi med meget lidt hensyntagen til dyrenes behov.

De væsentligste resultater af evalueringen gengives kort i det følgende.

Evalueringen viser, at EU's dyrevelfærdslovgivning har forbedret velfærden for mange dyr sammenlignet med tiden, før lovgivningen blev vedtaget. Dette synes støttet af den offentlige høring, hvor 49 pct. tilkendegav, at de er enige, mens 40 pct. tilkendegav, at de er uenige i, at der nu er en mere ensartet beskyttelse af landbrugsdyr i EU end for 25 år siden. Forbedringen gælder især de dyrearter, som er omfattet af specifik lovgivning, nemlig grise, kalve, æglæggende høner og slagtekyllinger. Som eksempel kan nævnes, at traditionelle og gølge æglægningsbure til høner blev forbudt i 2012, og at søer siden 2013 skal holdes løse i grupper fra fire uger efter løbning, hvor de tidligere kunne holdes i boks i hele drægtigheden.

Også når det gælder beskyttelse af dyr under transport og ved slagtning, er der til en vis grad sket forbedringer. F.eks. er antallet af dyr, der er døde ved ankomst til bestemmelsesstedet, faldet siden 2005, og det samme gælder dyr, der ved ankomst til bestemmelsesstedet erklæres for uegnede til transport. For så vidt angår slagtning ses lovgivningens regler om udpegning af en dyrevelfærdsansvarlig og udarbejdelse af standardprocedurer på slagterier at have forbedret dyrevelfærden. Der er dog stadig væsentlige problemer med vandbadsbedøvelse på fjerkræslagterier.

Generelt set viser evalueringen, at dyrevelfærden i EU stadig må anses som sub-optimal. Dette gælder især de dyrearter, hvor der ikke er specifik lovgivning, såsom malkekøer, kalkuner og fisk. Dertil kommer, at selv for dyrearter, hvor der er specifik lovgivning, hindrer lovgivningen ikke, at dyrene kan holdes i systemer, der er meget begrænsende for deres bevægelsesfrihed. EU-lovgivningen tillader fortsat, at æglæggende høner holdes i bure, og at søer holdes i bokse en del af deres liv. Desuden er opdræt af hunde og katte ikke omfattet af lovgivningens anvendelsesområde.

Lovgivningen har medvirket til, men ikke fuldt ud sikret, en fair konkurrence for landbrugere og andre operatører på tværs af grænserne. Dette synes bekræftet af den offentlige høring, hvor 48 pct. svarede, at de er enige i, at lovgivningen har lettet samhandlen og forbedret konkurrencen, mens 32 pct. er uenige. Af de forretningsdrivende svarede 51 pct., at de er enige eller næsten enige i, at lovgivningen har lettet samhandlen og forbedret konkurrencen, mens kun 15 pct. er meget uenige. Forskelle i tolkning af lovgivningens bestemmelser og håndhævelsen af dem lægger dog stadig visse hindringer i vejen for samhandelen og for at opnå et sammenligneligt niveau af dyrevelfærd i EU. Dette skyldes til dels, at visse bestemmelser er uklare.

EU's dyrevelfærdslovgivning er ikke ændret i mere end 10 år, og den har ikke fulgt med udviklingen og er dermed heller ikke på højde med nogle medlemsstaters nationale lovgivning om dyrevelfærd. Der er konstateret væsentlige forskelle i ambitionsniveauet, når direktiver gennemføres i de enkelte medlemsstaters lovgivning. Dette har ført til større forskelle i dyrevelfærden, når det gælder hold af landbrugsdyr, sammenlignet med det, der gælder for transport og slagtning, hvor lovgivningen er indeholdt i forordninger og dermed er mere harmoniseret.

Evalueringen viser, at håndhævelsen af gældende bestemmelser ikke er tilstrækkelig til at opnå det niveau af dyrevelfærd, der var målet, da lovgivningen blev vedtaget, og som nutidens borgere forventer. Der er sket fremskridt, men regelefterlevelse er stadig en stor udfordring på områder som transport af dyr, især for lange transporter, transport af unge dyr og drægtige dyr samt ved udførsel til tredjelande. Der er desuden store udfordringer hvad angår regelefterlevelsen i forhold til visse bedøvelsesmetoder, især vandbadsbedøvelse af fjerkræ, og rutinemæssig kupering af pattegrises haler. Der efterlyses robuste indikatorer til overvågning af dyrevelfærden.

Det anføres i evalueringen, at lovgivningen anses for at have medført ekstra fordele for både dyr og befolkning. Som eksempler nævnes bedre produktivitet, bedre økosystemer, mindre brug af antibiotika og bedre folkesundhed. Lovgivningen har dog også betydet øgede omkostninger for landbrugere og andre operatører samt for myndigheder. Der er imidlertid tilgængelig, om end begrænset, viden ud fra hvilken, det må antages, at fordelene over tid vejer tungere end de omkostninger, der er forbundet med kravene i lovgivningen. I modsætning hertil mener mange forretningsdrivende, at indtjeningen ved fødevarer, der er produceret under højere velfærdsstandarder, er utilstrækkelig. Det skal dog siges, at der er forskelle mellem medlemsstater og sektorer, som må tilskrives forskelle i borgernes forventninger og etiske bekymringer samt markedskrav. Det anføres, at et bedre udbytte af investeringer på dyrevelfærdsområdet formentlig kan opnås ved en bedre og mere omfattende oplysning til forbrugerne, så de er i stand til at foretage et oplyst valg ved køb af animalske produkter.

Det anføres i evalueringen, at der i lyset af målene i Kommissionens Jord til Bord-strategi er behov for at gøre EU's fødevarer-systemer mere bæredygtige, og at der som støtte til dette er muligheder gennem en bedre udnyttelse af EU's fælles landbrugspolitik og EU's handelspolitik. Der er en række redskaber i den fælles landbrugspolitik, som potentielt kan have en effekt på dyrevelfærden. Her nævnes krydsoverensstemmelse, handelsnormer for æg, landdistriktsprogrammet og reglerne om økologisk landbrug. Det dobbelte mål om at harmonisere dyrevelfærdslovgivningen og samtidig skabe bedre konkurrencevilkår er bedst muligt opnået på EU-niveau. Havde der kun været handlet på nationalt niveau, ville det have

resulteret i forskellige nationale lovgivninger og i, at nogle medlemsstater muligvis ikke havde vedtaget lovgivning. Dette havde resulteret i fordrejede konkurrencevilkår og et uens niveau af dyrevelfærd. Den gældende EU-lovgivning må fortsat anses for et godt svar på de dyrevelfærdsmæssige udfordringer, der rådede på tidspunktet for dens vedtagelse. Trods de fremskridt, der er gjort, er det dog sådan, at de fleste af datidens problemer og udfordringer fortsat er relevante. Dertil kommer, at samfundets forventninger, videnskabelige og teknologiske fremskridt samt fremtidige udfordringer for så vidt angår bæredygtighed ikke fuldt ud er afspejlet i gældende lovgivning. Gældende EU-lovgivning er således ikke egnet til at imødegå nutidige og fremtidige behov.

Overordnet set er konklusionen, at EU's dyrevelfærdslovgivning har forbedret dyrevelfærden i forhold til tiden før dens vedtagelse, og at den har bidraget til, men ikke fuldt ud sikret, ens konkurrencevilkår for landbrugere og andre operatører. Evalueringen konkluderer endvidere, at lovgivningen hverken er tidssvarende i forhold til samfundets forventninger, videnskabelige og teknologiske fremskridt eller fremtidige udfordringer vedrørende bæredygtighed. Der er derfor behov for en revision af gældende lovgivning både om hold af dyr, transport og slagtning. Derudover er der behov for specifik lovgivning for de dyrearter, hvor der kun er generel eller ingen lovgivning.

Kommissionens konsekvensanalyse af den kommende revision af EU's dyrevelfærdslovgivning forventes klar i maj 2023, mens lovgivningsforslagene forventes at følge i 3. kvartal 2023. Lovgivningsforslaget forventes at bestå af fire direkte gældende forordninger, henholdsvis:

- Velfærd for dyr, der holdes til økonomiske formål (erstatte de eksisterende fire direktiver)
- Beskyttelse af dyr under transport (erstatte den eksisterende transportforordning)
- Beskyttelse af dyr ved aflivning (erstatte/ændrer den eksisterende aflivningsforordning), og
- Dyrevelfærdsmærkning (ny lovgivning).

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om evalueringen.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen om resultatet af evalueringen.

Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret, da der ikke er tale om et lovgivningsmæssigt forslag.

Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug) og Den nationale komite for landbrugsdyr.

Landbrug & Fødevarer understreger, at EU allerede har et højt niveau af dyrevelfærd, og mener at det er vigtigt, at man med revisionen af reglerne sikrer, at man fortsat er konkurrencedygtige i Europa. Som det fremgår af evalueringen, er der store forskelle på, hvordan de nuværende regler er implementeret og håndhævet i de forskellige medlemsstater. Det er derfor afgørende, at der i det videre arbejde er fokus på en ensartet implementering af de eksisterende regler, før der indføres nye regler. Landbrug & Fødevarer finder det vigtigt, at eventuelt nye regler er baseret på et videnskabeligt grundlag og at både de sociale, miljømæssige og økonomiske konsekvenser af eventuelle lovændringer belyses. Det er samtidig

vigtigt, at nye krav indføres med tilstrækkelig lange overgangsordninger, så erhvervet får tid til at omstille sig. Landbrug & Fødevarer understreger desuden vigtigheden af, at der indføres en fælles harmoniseret lovgivning, der løfter alle medlemsstater til et fælles nyt niveau og fjerner grundlaget for, at der kan indføres nationale regler, der går længere end EU-reglerne.

Økologisk Landsforening bakker op om den overordnede intention om at styrke EU's lovgivning for dyrevelfærd. Økologisk Landsforening mener, der er behov for grundlæggende forandringer i fremtidens hold af landbrugsdyr. I den henseende er det Økologisk Landsforenings opfattelse, at alle dyr har ret til adgang til åben himmel og marker.

Økologisk Landsforening mener, at der fremadrettet bør arbejdes hen imod racer og dyr, der har flere formål i modsætning til de meget specialiserede racer, der anvendes i dag. Dette vil ikke blot give dyrene et bedre liv, det betyder også at man ophører med at aflive alle haneekyllinger, at der skal fokus på høner, der ikke får brystbensbrud, at kyllinger vokser langsommere og derfor ikke får gangbesvær, at begrebet ”overskudskalve” kan ophøre. Faringer i hytter på marken vil give et endnu større behov for at fremme grise, der føder færre men større og stærkere pattegrise, så pattegrisedødeligheden kan komme ned.

En grundlæggende omstilling af husdyrproduktionen betyder, at den samlede husdyrproduktion vil falde. Det vil være meget væsentligt for landbrugets samlede klimaaftryk. Ligeledes er en husdyrproduktion med langt lavere intensitet og et liv på marken det mest effektfulde til at nedbringe forbruget af antibiotika og dermed mindske risikoen for antibiotikaresistens i landbruget. Husdyrproduktionen vil bedre kunne forenes med behovet for at give plads til natur og fremme biodiversiteten og blive en del af den cirkulære økonomi, således er grundlæggende ændringer, der tilgodeser dyrevelfærden en del af at skabe et bæredygtigt landbrug og fødevarsystem.

Økologisk Landsforening bakker op om skærpede krav til transport af både levende dyr og transport af dyr til salg samt slagtning. Økologisk Landsforening foreslår, at EU's økologiregler danner udgangspunkt for de nye styrkede EU dyrevelfærdsregler.

Dyrenes Beskyttelse opfordrer til, at fem domæne-modellen italesættes og støttes som det arbejdsredskab, der bør finde anvendelse ved vurdering af dyrevelfærdsstatus. De fem domæner omfatter i) ernæring, ii) fysisk miljø, iii) sundhed, iv) adfærdsmæssige interaktioner og v) mental tilstand. Fem domæne-modellen tilstræber at give et indblik i dyrets sande velfærdstilstand. Det er altså ikke menneskets mening om dyrets velfærds-status, der er afgørende, men derimod dyrets egen opfattelse heraf. Modellen anerkender, at dyr er sansende væsener og giver dyrets mentale tilstand en fremtrædende rolle, hvilket skaber forudsætning for at sikre dyrene et godt liv, der er værd at leve. Med tanke på at dyr er sansende væsener, som er i stand til at føle frygt og smerte, bør dette også ud fra en etisk betragtning fuldt ud anerkendes og respekteres i fremtidig lovgivning. Dyrenes beskyttelse finder, at der både er et moralsk og samfundsmæssigt ansvar for behandlingen af dyr i hele deres livscyklus, herunder i besætninger, under transport og på slagteri.

Dyrenes Beskyttelse opfordrer til, at selektiv avl bliver effektivt reguleret, så avlsarbejdet medvirker til at forbedre dyrevelfærd/-sundhed, og ikke modsat, som det er blevet praktiseret i alt for lang tid. Dyr i produktion er gradvist blevet avlet for stadig større ydelse og produktionseffektivitet, hvilket forårsager sygdom og lidelse for dyrene, eksempelvis kan nævnes brystbens-brud på æglæggende høner.

Dyrenes Beskyttelse mener generelt, at der er behov for at fastsætte regler for de dyregrupper, hvor der ikke er specifik lovgivning, såsom malkekøer, får/geder og fjerkræ samt fisk. For så vidt angår fisk, viste Kommissionens konference ultimo 2021 også meget tydeligt, at der er et stort ønske om - og behov for - at adressere velfærd for fisk i akvakultur. Dette skal også ses i lyset af det meget store antal involverede

enkelt-dyr og størrelsesordenen af den potentielle, kumulative velfærdsgevinst ved en målrettet indsats på dette område, som er i kraftig vækst i EU. Fisk er en meget forskelligartet og kompleks gruppe af hvirveldyr, for hvilke der bør tages højde for artsspecifikke forhold i regelsættet. Dyrenes Beskyttelse opfordrer derfor til, at man fra dansk side aktivt går ind for at inkludere fiskevelfærd i den førstkomende revisionsfase af EU-lovgivningen i 2023.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne forventes at tage drøftelsen om evalueringen af EU's dyrevelfærdslovgivning til efterretning. Der forventes generelt opbakning blandt medlemsstaterne til den kommende revision af EU's dyrevelfærdslovgivning. Tyskland, Nederlandene, Danmark, Sverige og Belgien (den såkaldte Vught-gruppe) har tidligere præsenteret fælles positionspapirer med ønsker til henholdsvis forordningen om beskyttelse af dyr under transport samt en ramme for ny EU-lovgivning om dyrevelfærd.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter resultatet af evalueringen af EU-lovgivningen på dyrevelfærdsområdet. Resultatet er på linje med, at der fra regeringens side gennem længere tid er peget på, at der er behov for en revision af gældende EU-lovgivning på dyrevelfærdsområdet under hensyntagen til ny videnskabelig viden og de håndhævelsesproblemer, der er identificeret bl.a. på grund af for generelle eller upræcise bestemmelser. Desuden også, at der behov for specifik lovgivning for de dyrearter, der holdes eller handles i forbindelse med økonomisk aktivitet, og hvor der kun er generel eller ingen lovgivning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.